

شيعر

دهستنووسىكى كۆنى

عيشق

ستىقان شەمزىنى

۲۰۱۷

- ناوی کتیب: دهستنووسیکی کۆنی عیشق
- بابەت: شیعر
- نووسینی: ستیقان شەمزینی
- دیزاین: هەریم عوسمان
- چاپ: چاپخانهی کارۆ
- تیراژ: ۱۰۰۰ دانه
- نۆبەتی چاپ: چاپی یەكەم
- سالی چاپ: ۲۰۱۷ – سلیمانی
- نرخ: ۲۰۰۰ دینار

له بەریوەبەریتی گشتی کتیبخانه گشتییهکان
ژمارهی سپاردنی () ی سالی ۲۰۱۷ ی پیدراوه

له بری پیشهکی له هه مبه ر شیعەر و شاعیری

-۱-

من له ژیانمدا هیندهی به شیعەر سه رسام زانست ئەوهنده سه رنجم راناکیشتیت. ئەوهندهی له شیعەر تیدهگه م له زانست تیناگه م! رهنگبی ئەمه په یوهندی به وه وه هه بیته من هیشتا له ناو دنیای بی خهوشی مندالیدا هه ناسه ددهم، چونکه ماقوول نییه له چه رخی زانست و زانیارییدا هوشته لای جیهانی خه یال و فه نتازیا بیته و نقوومی ئەندیشه مه حاله کانی خوته بیت! ئەمه ریک نه ریتی هه ر که سیکی تریشه ئولفه تی به شیعره وه گرتبیت.

-۲-

هه ر کات شیعەر قسه ی کرد، واته خه یال قسه ده کات، هه موو شتیکی له خه یالدا کراوه یه و هیچ شتیکیش قه دهغه و تابو نییه. ئەوهش ده زانم زانست زور له دوای شیعره وه یه، هه رچه ند هه ردووکیان دوا جار به ره می خه یالن، به لام ئەوهی له شیعردا ده ستمان پیی را ده گات هیشتا چاره گ بگره یه ک ده ر

سه دی ئەوه زانست بۆی دهسته بهر نه کردووین، لی زانست چه کیکی دوو
سه ره و پیکهاته یه که له ههردوو جه مسه ری خیر و شه پ "پۆزه تیف و
نیگه تیف" به لام هه رچی شیعره خالییه له ره ههندی نیگه تیف، ژبه ره وهی
شیعر مامه له یه کی راسته و خو یه له تهك جوانی.

-۳-

یه کیك له و که سانه م ههسته کیم نه که ئەقلانی، دیاره دوو فاکتور ناهیلن
ئەقلانی بم ئەوانیش ئەشق و شیعرن! زور جار هینده تاله مو یه کیش
جیاوازی له نیوان ئەشق و شیعر دا نابینم، چون ههردووکیان مروقه له ژیا نی
ریالیته داده برن و سهوداسه ری ده که ن به کومه له خه ونیک که رهنگه هیچ کات
و زه مانیک مومکین نه بیته بینه دی، به لام هیچ کاتیکیش ناتوانین
دهسته بهرداریان بین! ئەزموونی خو م وابوو بی ئەو خه ونانه ناتوانم یه که
هه ناسه ی زیاتری ژیا ن بده م.

-۴-

شتیک که هه میشه ئازارم بدات ئەوه یه شیعر قه لایه کی بی پاسه وانه و زور به
ئاسانی فس فس پاله وانه کانیش ده توانن ئالای خو یانی له سه ره هه لیکه ن،
به لام ئەوه ی له هه مان کاتدا دلخوشم ده کات ئەوه یه دوا جار ئەم قه لایه بو کی
ده مینیته وه.؟ رهنگه من که خاوه نی ئەم رستانه م نه توانم ئەوه نده رووقایم بم
ئالاش هه لیکه م له سه ره قه لای شیعر چجای ئەوه ی بیه یه کیك له
میراتگره کانی ئەو قه لا فه نتازیکه.

-۵-

شىعەرم خۇش دەۋى، ھېچ شتېك لەم جىھانەدا بۇ من ھىندەى شىعەر ماىەى
دۇخۇشىى نىيە. تەنيا كاتېك بېزار دەبم لىي كە كالفامەكان سواری پىشتى
ئەم ئەسپە شىيە دەبن. ئاخىر سواریچاكى لە شىعەردا كاریك نىيە بە ھەموو
كەس بىرى. زۇرجارىش تىرىش بەۋە بېزار دەبم بە پاساۋى ئىرۇتېك، شىعەر
بىرىتە ماركىتېن و پۇرنۇسازى، ئاخىر ئىرۇسىيەت لە شىعەردا پۇرنۇگرافى
نىيە، بەپىچەۋانەۋە پۇرنۇ زۇر لەۋە زىرتەرە بىرىتە چىۋەى شىعەرەۋە.
شىعەر تەرجمەى ھەستە لە رىي وشە نووسراۋەكانەۋە. ئەو شىعەرە
كوردىيانەى بەناۋى شىعەرى ئىرۇتېكەۋە دەيانىنم چىدى نىن جگە لە
نىشانەكانى گرىي دەروونى و چەپاندنى سىكىسى كە ئەمە شوورەى نىيە
بۇ تاكەكەس بەلكو شەرەزارىيەكى گەرەىە بۇ ترادىسىۋنە
كۆمەلایەتتىيەكانمان كە مروى كورد ناچار دەكات تەنيا لە رەھەندى
سىكىسۋالىتتىيەۋە لە ئەۋىترى ژن بىروانىت و تاۋانىكى گەرەترىشى پى
ئەنجام بىدا بەۋەى پۇرنۇ بىخاتە بازنەى تىكىستىكەۋە كە ناچارن بە شىعەرى
ئىرۇتېكى پىناسەى بىكەن.

-۶-

ھىچ كات ھەۋلم نەداۋە ۋىنايەكى جوانى خودى خۇم پىشكەش بىكەم، ئەمە
دوچار كاریكە رىگەت لى دەگرى جوانى دەرەۋەى خۇت بىبىنىت. ھەموو
ھەۋلىكم لەۋەدا چىر كىرۇتەۋە لە گۆشەيەكەۋە لە مروۇڭ و دنيا بىروانم كە
لايەنى جوانى بىبىنم ھەر بەۋ جۇرەش جوانىم لە شىعەرەكانمدا تەۋزىف

کردوو. من شیعر دەنووسم و پێویستە بە دوای جوانیدا بگەریم وەک چۆن
ئارکیۆلۆجیستەکان بەدوای پاشماوەی شارستانییهتە دیرینهکاندا دەگەرین.
پێویستە بە چاویلکە ی ئیستاتیکاو لەهەموو شت بروانم، کارم ئەویە
کۆلەجی پارچە ناشرینهکانیش بکەم لە پیناوی بەرھەمهێنانی جوانییەکی
تازەدا. لە پیناوی لە دایکبوونی مانا و فۆرمی نوێ لە شیعرەکاندا.

ستیقان شەمزینی

نەخۆشخانە ی گلیاد ئاینس - شتاسیۆنی نەخۆشی سەرەتان

ناوەراستی یولی ۲۰۱۷

گەوێنامە کتێب

دەستنوسىكى كۆنى عىشق ستىقان شەمزىنى

هەۋا نامەى كىتەپ

دەستووسىكى كۆنى عىشق ستىقان شەمزىنى

هەۋا نامەى كىتەپ

-|-

دەفتەرى يادەۋەرىيى دىۋانەيەك

بىرتە بە دىزى پاسەۋانەكانى تارىكىيەۋە مۆمىكمان داگىرساند
بە بەرچاۋى تىغى تىزى شەرەفەۋە، ئەشقىمان جەخماخەى دا
لەۋدىۋى پەرژىنى نائومىدىيەۋە، غەترى دىۋانەبوونمان ئەدا
لە بەرۋكى پەيكەرە سىخناخېۋەكەى ھەست
ھەموو رۇژى لە پرچى زەردى ھەتاۋەۋە، گىتارمان بۇ فانۇسەكان ئەژەنى
لە كەنار دەرياۋە، شىعرمان بۇ كانىيەكى نىشتمان ئەخوئىندەۋە
چەشنى تريفەى مانگ، مەشتى روناكىمان ئەكردە كۆشى شەۋەۋە
بارانى سۆزمان، كىلگەى وشكېۋى ماچى سەوز ئەكردەۋە
لە دەربەندى خەيالەۋە، ئەۋىنمان بۇ خەرەندى رۇخ ئەخستە خوارەۋە
سەيرى ئاسمانمان ئەكرد، ئەۋ دەمانەى ھەۋرەكان پىر بە خۇيان ئەگرىان
بىرتە، بە نىگايەك، بە خەندەيەك، كودەتامان بەسەر بىدەنگى دىدا كرد

دهستي ژان و خه مه ئاله كانمان نه گرت به ره و ئاواييه كاني شاديي
به پينووسي جوانيي سه مفوننييمان بو كوچي بالنده كان نه نووسييه وه
بريارماندابوو، پيكه وه له ئاودا بسووتيين و له ئاگريشدا بخنكيين
هه موو هه سره تمان چيكردني مائيك بوو له كه نار تا فكه كاني نه نديشه
مائيك پر بي له گول، تاكو بيته ژوانگهي چي په پووله سه رگه ردا نه كانه
له سه فهدا بووين، له دهره وه ي ميژوو، له دهره وه ي جوگرافيا كان
سه يرمان نه كرد، تاكو بزاني ن او دلي نهرمي خو ي له كويوه نه هييني
بيرمان له وه نه كرده وه، ئاگر نه و نيگا كه رمانه ي له كام زه مه نه وه هي ناوه؟
له چركه ي بي زاريه كانما، قوم قوم ئاوي سازگاي له شتم نه خوارده وه
له بيده نكيه كانما، په روانه ئاسا خو م له ئاگري ناخت هه لده سوي
دوو موسافير بووين، بي برانه وه، قوولايي گه ردووني نه شقمان نه بري
له خالي پاياني نه و گه ردوونه دا، جادوووييانه به يه كتر نه گه شتينه وه!
پيمبلي، بيرته كاتي ده ستمان دايه ده سته موكردني دلي يه كتر؟
سپيده يه كمان پر پر كرد، له جريوه ي چوله كه سه رخوشه كان
وهك گه لايهك به سه ر پشتي ره شه باوه شار و ولاتان نه گه پراين
نه مانوت نه شقمان پيكيك شه راب بوو، بو نه بهد مه ستي كردووين
به دواي بنه چهي نه و ترييه دا نه گه پراين شه رابي نه شقي لي دروست نه كرى
خه يالمان، له ريگه پيچاوپيچه كاني پايزدا، ويلى به هاريك بوو

لە گەلارپىزنى ئەستىرەكاندا، چاومان لە دوو گىيانى ئاسمان بوو،
بە ئەستىرەنى نوئى و بە ئەستىرەنى دەروون سووتاترەو
ئەو دەمەنى، باران لە دەستى خودا رىزا، پىكەو تىنۆكەكانمان ئەژمارد
ھەر تىنۆكىك، ئەسرىنى خودا بوو، بۇ خەونى زپاوى ئاشقەكان
بىرتە ئەو كاتەنى "با" ئى ئەوین، ھىمن ھىمن ھاتە ناو خویئمانەو
حكاىەتى ئەو كۆتایىانەت لە ھىزا ماو، مامانى سەرەتاکان بوون؟
سەرمان ئەخستە ناو ئازارەكانى يەكتەر، فرىشتەكانمان دەخستە پىكەنىن
لە رىگە دوورەكانەو ھاتىوون، سەفەرى ئەشق نىزىكى ئەخستىنەو
لە چاوى يەكتەردا، رەنگەكانى پەلكەزىپىنەمان ئەبىنى و شىرۆقە ئەكرد
پەراوى تۆز لىنىشتووى دىدارىمان، لە مۆزەخانەنى ژەنگرتووى ناخ
دۆزىيەو و پەپە ھەموويمان خویئندەو
كە ھەر لاپەپەيەك، ھەزارەھا ئاواز و سەدان سىرووتى لە خۆگرتبوو،
ھەر ئاواز و سىرووتىكىش قەتماخەنى ھەزارەھا بىرىنى دىرىن بوو
ئىستا ئەلیم بىرتە، كۆلۆمبۆس ئاسا، كىشوەرى ئەشقمان دۆزىيەو؟
زەماندەومان بۇ دەزگىرانى گولەباخ و پەپولە ئامادە ئەكرد
چاوى ئىرەيىمان بىرىبوو، تىوانەو ھى بەفر لەسەر سىنگى چىا
پىدەكەنىن بەو ھى "با" شەمال پرچى سەوزى درەختى دەئالۆزكان
دەگىريان ھەر كات گىژەلۆكەنى نەفرەتلىكراو دلى باخچەكانى ئەشكان

پرسەمان دائەنا بۇ ئەو نەمامە دلخۇشەى ئەبووہ كۆلەوژى ئەشق
ئەچووينە رۇخى رووبار تا چىرۆكى رىبوارانى تىنوومان بۇ بگىرئىتەوہ
ئەھاتىنە لای قاوہگرەوہ، حكاىەتى تالى وجودمان بەدرۆيەك شىرىن بكا
ھەر پىكەوہ ھەلوژەى ترشى ژيانمان لە دەمى مردن ھىنايە دەرەوہ
لە گوشەنىگای خەونەوہ، چىلكەمان لە شارە زەردەوالەى واقىع وەرئەدا
لەمدىو مالى ئەھرىمەنەوہ، مەستانە جۆلانەى پەرىيەكانمان رائەژەنى
ئىستا پىت ئەلىم بىرتە لە پاشماوہكانى مېژوو، تەنى ئەشقمان ھەلگرتەوہ؟
لە تەمى نوستالىژيا، تەنى رووناكى رىگەمان بۇ ئاويتەبوون لە يەكدا دۆزىيەوہ
من بە دەفتەرى بىرەوہرىيەكانما ئەچمەوہ، تەنيا وىناى توى تيا ئەچنمەوہ
توش لە ئاوينەكەدا بۇ بىنىنى خوت، بەدل بىر لە رۆژانى پىكەوہبىمان بکەوہ
ئەفسانەيەكمان لە توانەوہ خستوتە ناو لاپەرە پەرش و بلاوہكانى دىرۆكەوہ
كە تاھەتايە بەسەر زارى لەيلا و مەجنونەكانەوہ وەك سرود بوتريئەوہ

ئەلمانيا - بىلەفىلد (نەخۇشخانەى گلياد ئاينس)

۲۰۱۷-۱-۱۲

- ۲ -

منم ژەنەرالی ئەشق*

منم ژەنەرالی ئەشق

ئەو منم ھەموو روژی بە کلیلی ئەشق
دەرگای ژەنگرتووی دلەکان ئەکەمەو،
ئەو منم بە تیشوو یەك شیعری رۆمانسییەو
بئ پشوودان بیستوونی ئەشق ھەلدەکوڵم
ئەو منم ھەموو روژی وەك دەریا ئی دەمگری
کە فوکوڵم بە یەك نیگا هیور هیور ئەبیتەو
ئەو منم خوین لە زامەکانمەو دەچۆری
"نای" ھەناسەم بە پەنجە "با" ئەژەنری
ئەو منم وەك زریان بەسەر شارەکاندا ئەدەم
کوخە کۆنەکانی کولتور لەگەل خوما ئەبەم
ئەو منم بە پۆشاکى خەمەو بە تەنیا ری ئەکەم

سروودى فيغان لەسەر جەستەى دىوانەيەك ئەنوو سەمەوہ
ئەوہ منم دەستى گەلاكان ئەگرم بەرەو بەھار
شمشالى غەرىبىم ئەگاتە گوئى فرىشتەكان
ئەوہ منم وەك ژەنەرالى ئەشقىكى ناكام و نامراد
سترانى فىراق لەسەر تەرمى خۆم ئەچرم
ئەوہ منم بە كوچە تارىكەكانى سۆزا گوزەر ئەكەم
لە ئەشكەوتى داپراندا چراى دەستم بەرئەبىتەوہ
ئەوہ منم لە كۆتا خالى گەردوونەوہ دەنگى گريانم دى
كاسە شەرابى بوون و خوشبەختىم لى ئەرژى
ئەوہ منم حكاىەتى وەرىنى سەوزتەرىن گەلا بو پايز ئەگىرمەوہ
نە پايز تىدەگات و نە بەھار گەلاكەم پى ئەبەخشىتەوہ
ئەوہ منم ژەنەرالى ئەشقىكى بى پايان و بى بن
نەرگسىتەرىن رۆح و ھەستىكى لە شەونم نەرمترم ھەيە
ئەوہ منم ژيانم بە كوئى دەردىسەرىى گەمارۆ دراوہ
لە باكوورى زەوويىەوہ تەمبۇر بو ئازارەكانم لى ئەدەم
ئەوہ منم بە فرىنى پۆلە رىشۆلەكان تا شىتتى شاگەشكە ئەبم
لەگەل رنوە بەفردا تا ئەودىوى سنوورى خەيالئىش چووم
ئەوہ منم بە لاشەيەكى سستەوہ جەنگى ئەشقم ھەلگىرساند

بۇ يەكەمجار من بووم مۇرفىنم خىستە قاۋەى تالى ئەوينەۋە
ئەۋە منم تاكە ژەنە رالى ئىمپىراتورىيەى خاپورى دل
سەدان سەربىردەى نەبىستراۋ و مەحال ئەبەمە ژىر گلەۋە
ئەۋە منم ھەزاران شىعەرم لە ستايشى خۇشەۋىستىا ھۇنىۋەتەۋە
ئەۋە منم چاكەتلىكى شىر و سەرىكى پىر ئىش و ژانم ھەيە
ھەموو سامانم دلىكى گەش و ديوانىك و پىنج ئىۋىە
ئەۋە منم سەبەينان سلاۋ بۇ فرىشتەكان ئەسەنمەۋە و
ئەمەۋى رۇژى لە ناۋ ئەۋ پۇلە فرىشتەدا بتدۇزمەۋە
ئەۋە منم ئەندىشەكانم زۇر ئالۋزن و لە تالوۋكەدان
ئاۋىنەى شكاۋى دلم وىناى رووخسارمى شىۋاندوۋە
ئەۋە منم يەك جار دىم و ھىچ كات دووبارە نابمەۋە
ھەر منم تا ھەتايە لە ژوررى خەۋنەكانت نايەمە دەرەۋە
ئەۋە منم خاۋەنى ژوررىكى سارد و بى جۇش و شەۋق
ۋەك پەراگەندەيەكى تۇقىۋ خۇم لە پىشتى سىبەرەكەمەۋە شار دۇتەۋە
ئەۋە منم پى بە پى، ھەنگاۋ بە ھەنگاۋ، لە ماراسۇندام بەرەۋ مەرگ
پىش مەرگم ئەمەۋى لە ۋەنەۋزىكى كورتتدا لە دايك بمەۋە
ئەۋە منم پىك لە دۋاى پىك قۇدگاي خەستى ئەشق ئەخۇمەۋە
بە مەستى شانامەى جوانىت بۇ ھەموو جىهان ئەخۇىنمەۋە
ئەۋە منم خۇم داۋەتە بەر خۇرەتاۋى ۋەرزى ئەقىندارى

لە جىياتى ئامىزى گەرم، سەرقالم بە چىننەوھى دووريت
ئەوھ منم تەماشاي دەرياكانم ئەكرد كە پىكەوھ وشكىيان كرد
بىنىم ئەستىرەكان بە كۆمەل بەرەو فەلەكىكى تر كۆچيان كرد
ئەوھ منم شايتەم لەسەر خۆكوشتنى مانگ لە نيوھ شەودا
نە توانىم ئەم چىرۆكە بۆ زەوى و نە بۆ خودا بگىرەمەوھ
ئەوھ منم سەيرى ھەرەسى گاشەبەردى دلپەرەقىم ئەكرد
لە تاودا سەرم خستە باوھشى دللى نەرمى خۆمەوھ
ئەوھ منم لەودىو قەفەزەكانەوھ بۆ بولبولەكان شىن و زارىم بوو
نە توانىم دەرگاي قەفەز بگەمەوھ و نە گۆرانىيەكەيان بسەنمەوھ
ئەوھ منم دەرگاي ھەموو ئالۆزىي و سەختىيەكانم كوتىوھ
جگە لە پەنجەرەي ئەشقىكى سەرابئاسا ھىچى ترم بەروودا نەكراوھ
منم ژەنەرالى ئەشقىكى قوولى بىكۆتايى و سەركەشانە
ژيان ھەمووى تۆوى مەرگە، تەنى ئەشق ھەموو ژيانە
من ژەنەرالى ئەشق

۲۰۱۶-۱۲-۲۶

ئەلمانىا - بىلەفىلد (نەخۇشخانەي گلياد ئاينس)

*ناونىشانى شىعەرەكەم لە شىعەرى "منم ژەنەرالى پايز"ى محەمەد عومەر عوسمان
وەرگرتووه. تەنى ناونىشانەكە نەك ناوھرۆك.

- ۳ -

سەمەي مەرگ

ھەموو بى ئومىدانە لە ھەوشەي ژيان ۋە ستاۋىن
راۋە ستاۋىن مەرگ بمانكاتە يادە ۋە رىيەكى بىز بوو
ژيان دالانىكى تەسكە، جىي ئازارە كانمانى تيا نابىتە ۋە
سەيرە! درەنگانى مەرگ دەروازە بەرىنە كانى ئەكاتە ۋە
مەرگ كاتى دى بە ھانامانە ۋە لە خويىناۋى ژياندا گەوزاۋىن
بۇن ۋ بەرامەي نەسىمئاساي مەرگ ساتى ھەلدەكا،
سىيە كانمان پىر بوۋىن لە ژەھرى بىھودەيى ژيان
ۋەرە، ئەي مەرگ، ئەسرىنى رژاومان كۆ بىكەرە ۋە
زوخاۋى لە دايكبوونمان تنۆك تنۆك داچۆرىنە
لە دۆزەخى ژياندا، دەستى مېھرە بانىت درىژ بىكە
بىزمارى بى ۋىژدانىي رۆژگار لە لاشەمان دەرىنە
تۆ ئەي مەرگى ئازىز، لاشەكەمان بدە دەست مېروو
لە دەمى قومارچىيە كانى سىياسەت ۋەك قەندى دەرىكە

لە حەرامسەرا و كۆشكى پىر ئەژدىھاي زەمان دەرمانھېنە
بمانېرەوہ بۆ كۆلانەكانى ئەودىيوى زەمەن و وجود
تو ئەى مەرگى شىرىن، پىناسەى خۆت بېرە بە بالاماندا
جياواز لەو پىناسەى دەلالەكانى نىشتمان پىيان بەخشىن
غەزەل و سروودىكىمان لە خامۆشى و كىپوون فىر بكة
ھىچ شتى نەىگەينىتەوہ بە سروودى خودا و ئاينەكان
ببە بە بەرمۇداى گيانمان، وەك ئەختەبووت ھەلمانلووشە
تەخت و تاراجى شادىيە درۆينەكانمان بەسەرىەكا تىكەدە
تو ئەى مەرگ، زووتر لە كاتى خوى وەرە ميوانيمان
سفرەى تژى جەنگ و كابووس و خوینمان بېرە
فرياكەوہ سن و كوللەى ژيان گولەگەنمى جوانىيى خواردين
خىراكە گەلاريزانى مروقاىەتییە لەم جەنگەلەى ناوى دنيايە
گيانمان ھەمووى شوینەوارى زامى قوولى پىكەنینه
پىكەنن بەو ھەقىقەتە وەھمیانەى شالورى شەرەكانن
سەنگەرى بەرگرييمان تىكشكىنە كە تەنھا ھەناسەيەكە
ببىنە چەند سارد و سېر و مردووانە، سترانى ئەوين ئەلپىنەوہ
تو وەرە ئەى مەرگى شىرىن، گورز بوەشىنە لە رۆحمان
ئەو رۆحەى كرمەپىزە، بە حەز و خەونى ئەھرىمانەى ژيان

گەلای دارى ھەموو خوليا شەرەنگىزەكانمان بوەرینە
تاکو زەوى و ئەستىرەكانىش پىشوو بدەن لە دەستمان
چەشنى مە بەربووينەتە ئاسمان، بەربووينەتە پەلكەزىرینە
ھەموو رەنگەكانمان، بە رەنگى دزىوى خۆمان سواخ داوہ
فريا بکەوہ، وەرە سەر رىگای بەختيارىيە سەيرەكانمان
ئەو بەختيارىيەى لە ھەستىكى ماسۆشيانەوہ لە ھىلكە جوقاوە
تۆ وەرە ئەى مەرگ، خەنەبەندانى چا و چنۆكىمان لىبکە شىن
حەوت مليار ئەمىيىاى زيانبەخشىن، خۆرکەى گەردوونىن
کۆمەللى شىرە بەفرینەن، بە ھەتاويك ئەبىنەوہ بە قور و لىتە
فريا کەوہ، وىژدانمان لە مەزادخانەى بى ئاپروويى فرۆشتووہ
پۆلى دالە کەرخۆرەين، لەسەر کەلاكى تۆپىوى ژيان ئەژىن
گروپى قالونچەى رەشىن، بۆنى زىرابى خيانەت لە ھەناسەمان دى
ئەى مەرگى شىرىن، بى بەزەبىيانە رەشمالەكەمان بدە دەست رەشەبا
زەوى لە شوین پى پىسەكانمان، بە دىتۆلى رەوشت بشۆرەوہ
بى بەزەبىيانە، رەچەلەكى قىزەونى مروڤقە لاچۆ بکە لەسەر زەمىن
وہك دەرمانى مەلاريا، بارانى خورپ پىرژىنە بەسەرماندا
لە رەشەلەكى درۆكانماندا، مليارەھا لوغم و مین بچىنە
دروينەى رەوشتمان بکە، كە پاكىزەيى زەوى لەكەدار كردووہ

کون و قوزبني گەردوون نەماوە، پيسمان نەکردبى
وەك شەپۆلێكى توورپە تاكو لیواری عەدەم بمانبەرەو
دلى ئاسمانمان تا ئۆزۆن وەك بیژنگ کون کون کردوو
چەك و پارە تاکە زمانمانە بۆ گفتوگۆ لەگەڵ یەکتەر
ئاکار و رەوشتمان، لە تەوالیتی بۆرسە یە کدا لی بزر بوو
نیشتمان و پەرستگە شمان تەنها پیخەفی سۆزانییەك بوو
وەرە ئەى مەرگ، بزانه ژیان چەند زەبوونە بە دەستمانەو؟
چی جوانی بوو، تیزابریژمان کرد و کردمان بە سووتماک
چی فەنتازیا بوو، هەموویمان کردە کورەى ئەتۆمییەو
چی داهینان بوو، هەموویمان بە دۆلاری لولکراو رووپۆش کرد
چی زانستە، کردمانە جەو نە یەکی رەشەو بۆ کۆیلەکردنی یەکتەر
چی خودا بوو، هەموویمان کرد بە یەك خودا، ئەویش دراو بوو
چی ئەشقیش هەبوو، بوو بە نوکتە و حکایەتی گوی ئاگردان
چی کتیبی دنیا بوو، هەموویمان کردە لوولەى گۆلەبەرۆژە
تۆ وەرە مەرگ، گلابوونی زەوی لە چلکی رەشى شعورمان بشۆرەو
نەهیلى کەولەکانمان، لەزەوی بسرهوی، فرییدە حاویەى گەردوون
نەهیلى لە پەنا درەختیکەو بمانیژن، نەکا فییری درۆی بکەین
نەهیلى کۆتر لەسەر گۆرەکانمان هیلانە بکا، نەبادا بە شەوارە بکەوی

نەھيلى خۇر ھەلبى لەسەرمان، ئىمە بەندەى شەوہ تارىكەكانىن
رۇژى رووناكمان، ئەو كاتەيە دەستمان لە خوئنى يەكترايە
تۆ وەرە ئەى مەرگ، ئەم گالتەبازارپيەى مروۇڭ بە كۆتا بەيئە
توتكە سەگى ناو ھەستمان، بە پەتى دلرەقىت بخنكىنە
پيھەلگرە، داھاتووى گەردوون لە مەترسىيە لەناوچووندايە
مروۇڭ، مروۇڭ، دەستى ناوہتە بيئە قاقاي سروسشت
ھەنگاوەكانت خيىرا بکہ، بە كۆمەل ريشەكيشمان بکہ
ئەوہتا، ھەموو شت ئەبارى، تەنيا جوانى و ئەشق نەبى
ھەموو شت ليىرە ئەبارى، تەنيا مروۇڭايەتى و ماف نەبى
ژمارەيەك قۇخى گەنيوين، باخچەمان پىرکردووە لە بۇنى ناخۇش
شوشەيەك كىم و جەراعەتى دەستى جەزەرتى ئىبلىسىن
دلى سەوزى گشت دەشتەكان ئەكەين بە بيابانى كاكى بە كاكى
خيىرا وەرە ئەى مەرگ، كات زۇرى بە بەرەوہ نەماوہ
لاى مروۇڭ، كاتژمىرى كۆتايى سۆز و بەھاكان و ژىرييە
كاتژمىرى كۆتايى ورك گرتنە لە حەزى ويىرانخوازيى ناخمان
خيىراكە، خيىرا، لە ميژە كار لە كار ترازاوہ، ئەدى تۆ لە كويى؟
بۇ نايەيت شيرىنى شىلكى خۆت بخەيتە ناو دەممانەوہ؟
بۇ نايەيت كۆلارەى خەيالمان بەدەى بەدەم گەردەلوولەوہ؟

بۇ نايەيت، چەپەلیمان بە ئاوى روونى خۆت بىسمىل بىكەي؟
خېرا وەرە، ئەى مەرگى شىرىن، شارى خۆشىمان ویران بىكە
ئەو خۆشىیەى تەنیا لە درۆیەك زیاتر نییە و لەسەر پىشتى
ملىونان ئادەمى تر، تەلارى یوتۆپى خۆى رۇناوہ
وەرە، ئەى مەرگى شىرىن، سەمای خۆت دەستپىبکە
ئیمە كۆتا جار چاوەرپى تۆین بمانخەیتە سەما..
چاوەرپىن .. چاوەرپىن

۲۰۱۷-۲-۲

ئەلمانیا - كۆلن

هەوالتامەى كىتپ

- ۴ -

دەستنووסיكى كۆنى ئەشق

لە دەستنووסיكى كۆنى ئەشقادا،

چەند سرود و غەزەلىكى ئەوينىكى پىر جۆشم دۆزىيەو

لەو دەستنووئەدا، بىنىم نووسىبوت

ئەي پادشاي خەمبارم، قولابى ئەشقت چەقىو لە دلم،

ئاوازي كپ و بىدەنگت هاتۆتە ناو هاوار و نالەنالمەو

مەتەلەكانى دلمت هەمووى هەلھينا و شى كردهو

جەرگى تاريكى شەو ئەنگوستەچاوەكانت شەق كردهو

لەو دەستنووئەدا، بىنىم نووسىبوت

ئەي ئىمپراتورى ئەسرین، خوینی گەرمت لە منا دیت و دەچى

لە دوورى دوورە و تا چاوپر ئەكا، شەبەنگى بالاتم لى ديارە

زىيانىك لە فرميسك و خەندە لە پىنووئەكەتەو هەلىكردو

پیت بە پیت چىرۆكى ژانە خۆرسكەكانت ئەنووسىتەو

لەو دەستنوووسەدا، بىننم نووسىبووت

ئەى گەپىدەى ناكام، تۆ بوويت منت لەناو ئازارەكانتا ناسىيەو

وئەى منت خستە نىو تويى ئەلبوومى چامە نەمرەكانتەو

بە بەرچاوى درۆو، ژانى ھەقىقەتئىكى تال، تۆى كوشت

لە پەنا گۆرى منەو، لە ساراي فىراقتا تەرمى تۆشيان ناشت

لەو دەستنوووسەدا، بىننم نووسىبووت

ئەى تاقانە يارەكەم، تۆ بوويت مزگىنى رووناكىت ئەدا بەشەو

مەلىكى پەراگەندەى گەرمەسىر بووى، بەرەو كوئىستانى من ھاتى

لە زەماوەندى مردندا، سەرچۆپىكىشى ژيان بوويت

لە دوورەو ئەھرىمەنى مەرگ نىشانەى لى گرتىيەو

لەو دەستنوووسەدا، بىننم نووسىبووت

ئەى شازادەى دلدارى، تۆ بوويت ئاگرى شادىت بۆ كردمەو

پىشتەر ئەمبىنىت گولالە سوورەى باخچەى فىردەوس بوويت

بە يەك چركە و لە ناكاو بوويتە دارئەرخەوانى سەر گۆرستان و

وەك دارگويىزى دەستيانكرد بە رنىنەو ھى پرچى پىكەنىنەكانت

لەو دەستنوووسەدا، بىننم نووسىبووت

ئەى پاسەوانى جوانى، تۆ بوويت شمشالى غەرىبىت بۆ ئەژەنم

لە دوورەو ئەمبىنىت، جواتترىن سەراب و ناوازەترىن خەيال بووى

لە تەنېشتەمەۋە بوۋى، ئەۋ ساتانەي پەپولەي خۇزگەم ھەلدەفرىن
لە تەنېشتەۋە بوۋم، لەۋ كاتەي ھەردوۋكمان بوۋىنە بېرەۋەرىي
لەۋ دەستنووسەدا، بېنىم نووسىبوۋت

ئەي مىرى ئاشقان، تۆ بوۋىت جۆگەلەي پېكەنىنت رزاۋتە گويم
لە نىكت بوۋم، ئەۋ دەمەي كارىزى شىعەرت بە روۋما تەقى
لە دورەۋە بە نىگايەكت ۋەك مەشخەلى گېر داتدەگېرسانم
بە ھىزى وشەكانت، دەرياي مردوۋى دامت ئەخستە شەپۇلدان
لەۋ دەستنووسەدا، بېنىم نووسىبوۋت

ئەي مېھرەباتىن پىاۋ، ئەۋە تۆ بوۋىت ژنىتى منت ژياندەۋە
ئەسپى دالى تەپرى خۆت، لە ئەشقى مندا سەرمەدانە زىن كرد
چەند سەرسامت ئەكردم، ۋەختى بە بېدەنگى ئەتدواندم
لە فنجانى خەياللىكى سىپىيەۋە، بەختى رەشى منت ئەخوئندەۋە
لەۋ دەستنووسەدا، بېنىم نووسىبوۋت

ئەي سوارچا كەكەم، ئەۋە تۆ بوۋىت ئەشكەۋتى بېرت رۇشن كردمەۋە
ۋەك پىرى ئاتەشگا، ئاگرى ئەشقت لەسەر رۇحم كردەۋە
لە ئاسمانى تۇدا، تەنى شوئىنى فرىنى مەلە ئەۋىندارەكان دەبوۋەۋە
ئىدى چۆن جەستەت لە گۆپرى تەنگدا ئەسرەۋى و جىي دەبىتەۋە؟
لەۋ دەستنووسەدا، بېنىم نووسىبوۋت

ئەي تاقانەتەرىن ئاشق، ئەو تۆ بوويت گەمە مەھالەكانت ئەكرد

لەسەر ھەسارەي نەزۆكى زەوى، تۆوى ئەوينت ئەچاند

رووى گوناھەكانت، بە ئاوى پىرۆزى ئەشق دەشووشتەو

مروقت رائەھىنا، لە برى خوین، مەي دلدارىي بخۆنەو

لەو دەستنووسەدا، بىنيم نووسىبوت

ئەي جوانتەرىن مەخلوق، ئەو تۆ بوويت رەنگەكانت پى ناساندم

رەنگى ئەشق و رەنگى خۆشەويستى و رەنگى جوانى

ھەرچەند بىنايم تار بوو و نازانم رەنگى تۆ لە كوى بدۆزمەو؟

لە كابووسى ژىندا، جىت نەبووئەو، باھۆزى مەرگ بردىتییەو

۲۰۱۷-۱-۱

ئەلمانىا - بىلەفیلد

(نەخۇشخانەي گلياد ئاينس - شتاسىيۆنى نەخۇشى سەرەتان)

-۵-

عودى تەنھايىم بژەنە

لە ھەيوانى ماندووبوونەۋە تەماشاي لۇچى نىۋچەۋانى زەمەن ئەكەم و
ئەۋ سىروودە ئەچىم بەلەمىك پىيش نىغۇبوون بۇ مانگەشەۋى ئەخوئىد
بىر لەۋ ھەموو سالا ئەكەمەۋە نەمتوانى دارەبەنى خۇشبەختى مارە بىكەم و
لە نىۋ ھەسارەكانى شىن و زارىدا، شەبقەى توف و زىيانم كىردە سەر
لەۋ چىركە نەفرەتتە رانەمىنم پەنچەرەكانى تىروسكەم لەخۇم كۆم دا و
بوومە دەرگاۋانى دۆزەخ و بەكلىپەى ئاگر غوسلى خۇم لە ژيان دەر كىرد
ئەۋ ساتە لە سىنگما پەنگ ئەخواتەۋە بەرمۇداى نائومىدىى ھەلى لوشىم و
لە كەناراۋى زىندەبەچال كىردى ئازادىى و خۇشەۋىستىدا تىمىيەۋە
دەستەم خىستوتە ژىر چەناگەم، ئەندىشەم لەسەر چلى خەۋزىران نىشتوتەۋە و
ئەۋ رۇمانە ئەنوسمەۋە ۋەك بىمار ئەچەقىت بە باۋەرە دەقگرتوۋەكانتا
خۇم و ئەسپە شىيى بىر كىردنەۋە سەركىشەكانم چىياكانى كىپى ئەبىرىن و
لە قوزبىنى شەقامىكى چۆلەۋە ھاۋاردەكەم عەشق لەگەل مانا كۆتايى دى

ئەو پەيخانە شى ئەكەمەۋە مېتالى دلى جەخار جەخارىان كردم بە ئاۋ و
لەو ھەستە مەلوول و پەنھانەدا لە دايك ئەبمەۋە تۆ ھىچ كات دەرىناپرى
پەشىمانم لە درەنگ ھەلقورانى ئەو پىكە شىرىنەى عەشقى ھەزاوت و
لە پەرىنەۋە بەسەر پردى خەۋنە بەھارىيەكانتا بەرەو ھەسارەى چاۋەكانت
لە خۆم دەپرسم بۆچى ھىچ پەلەقاژەيەكم نەكرد لەژىر چەقوى تەنھايى و
باۋەشم نەكرد بەو زەمىنەى تەنھا تۆۋى ئەۋىنى تۆى تيا چىنرابوو؟
ئەمىستاش لەچاۋبەستە ئەترسم منى ماسى لە ئامىزى دەريا تۆراند و
بووم بە تۆرى مەراقەۋە و لەھەژمەتى تەپرايى تۆدا بۆ ھەمىشە خنكام
كە بارانى فرمىسكەكانت بەسەرما ئەبارىن من چەترى رۆحم ھەلكرد و
تنۆكە ئەسرىنەكانت لە رۆحما بوونە غەمگىنترىن رووبارى گىراو
ئەۋەندە باسەم كردووۋىت بۆ ئاسمان، ئەستىرەكان ھەموو ئەتناسن
ئەۋەندە پەسنى تۆم كردووۋە بۆ باخ، سەدان گول سەرى خۇيان ھەلگرت
ئەۋەندە لىم روانىۋى بە بىدەنگى و بى دوان، چاوم كەۋتە قسەكردن
ئەۋەندە خەيالم پىۋە كردووۋىت، دلم قەۋزەى كردووۋە لە چاۋەپروانىتا
ئەۋەندە پىكەنېنەكانتم كردووۋە بە شىعر، فرمىسكەكانم دلىان رەنجاۋە
ئەۋەندە نازى تۆم كرد بە سەمفونىا، مۇسىقاش سەرى سوورماۋە!
بىرپارمداۋە لە دىپرى ھەموو شىعەرىكما پىتېبلىم تا لوتكە خۆشم ئەۋىى
بىرپارمداۋە لە ھەر ھەناسەيەكما ئاھىكى سارد بۆ بىرکردنت ھەلمزم

بېرىارمداوه لەسەر ھەموو رېگاكانى چاوەروانىم ھەمیشە تۆ بېينم
دەتۆش وەرە، بلى ئەمە خەيال نىيە، بەلكو تەرتىرىن بەھارى ژيانتم
دەتۆش وەرە، تامى ميوەى ماچ و رامووسانم بۆ بگەرینەوہ
دەتۆش وەرە، لە لىلتىرىن شەوانما لە ئاتەشگای بىكەسىما ئاگرىك بکەوہ
دەتۆش وەرە، بە خاچى ھاتنىكى ئەبەدىيەوہ ھەلمواسە
دەتۆش وەرە، بە سەرنجە سىحراوييەكەتەوہ دىوارى شىعرم ھەلچنە
دەتۆش وەرە، لە زەمەنى كەربوونى وىژداندا عودى تەنھايىم بژنە
ئەوسا پىكەوہ لە مىحرابى ژوانىكا نويزىك بۆ ئەشق ئەكەين و
دەست لە ناو دەست بەسەر مەيتخانەى دابونەرىتدا باز ئەدەين
لە كۆتايىشدا وەك دوو ھەلۆى بەرزەفرى كوستانان ئەفرىن و
ئەبين بەدوو ئەستىرەى نووى عاشق لە فەسلى خەزانى ئاسمانا
دە وەرە گيانى گيانم، تۆ تەنھا كەرەمى ھاتن بکە

۲۰۱۷ - سوید

ستۆكھۆلم - فارم دۆ

-۶-

دەرگاگە دابخەن مەرگ بەرپۈەيە

ئەو دەرگاگە دابخەن، موغىك ئەلى مەرگىك بەرپۈەيە
لە زىقىنگىكەو* تەتەرناسا خۇي بەرەو ئىرە ئەكوتى
ئەيەوى چى دارچنارەكانە بيانكاتە كۆلەوژى دۈزەخ
دېت رەشگ** و قىنى لە مېژى خۇي بە ژيان ئەپژى
ئەو دەرگاگە دابخەن، كاھىنىك ئەلى مەرگىك بەرپۈەيە
چەشنى گىژەلووكە چى گولە ئەيزاكىنى
ھەرەك ملە نەمامە ناسكەكان بى وىژدانانە ئەخوا
سۇنامىيەكە پاپۆرەكان لەنيوہى رىدا تىكئەشكىنى
خەونىكى شىرىن لە چاوى زارۈيەك ئەزپىنى
ژووان و دەست لەملان لەدوو پەروانەى ئاشق تىكدەدا
ناھىلى ماچىك بە گەرمى بگاتە لىۈيىكى تامەزرو
ئەو دەرگاگە دابخەن، فالگرەوہيەك ئەلى مەرگىك بەرپۈەيە

هەوە سبازترە لەو پیاوانەى روژ لە باوەشى سۆزانییەکان ئەکەنەو
بى بەزەیتەرە لەو جەلادانەى ئەشکەنجەى باران ئەدەن
بى هەستتەرە لەو سیخورانەى چاودیڤیریى مانگەشەو ئەکەن
تاریکتەرە لەو ژیانەى شەمشەمەکوڤرەکان بەسەرى ئەبەن
بى شەوقتەرە لە گەلا زەردەکان کە بە فرمیسکەو ئەوهرین
لێلتەرە لە ئاوى ئەو ئوقیانووسە دل مردوووى قەت ئاشق نەبوو
ئەو دەرگایە دابخەن، شیتیک ئەیووت مەرگیك بەرپوویە
لاسارتەرە لە شیتەکانى شار کە بەفر توورە ئەکەن
بى رەنگتەرە لەو ئەهریمەنانەى چال بو کۆترى هەلئەکەن
دلپەرقتەرە لەو رەشەبایەى داروپەردووى کوخى هەژاران بەیەکا ئەدا
بى ئەمەکتەرە لەووى بۆنى عەترى بکا و شووشەکەى نەشکینى
بى شەرمتەرە لەووى بەلای باخیکدا بپروا و ئاگرى دەروونى خوى پینەگەیهنى
بى رەوشتتەرە لەو جەردانەى تاریكى شەوکان ئەقۆزنەو
ئەو دەرگایە دابخەن، قەشەیهك ئەلى مەرگیك بەرپوویە
نوقلانە لى مەدەن، هاتوو دارتوو بەردارەکان بوهرینى
هاتوو، دۆستایەتى دیرینى کانى و رووبار تیکبەدات
هاتوو گەزوى ژیان لە دەمى پاسارییەکان بفرینى
هاتوو چلى پیکەنین لە دار سنەوبەرى خوشبەختى جیا بکاتەو

ھاتوۋە جادوۋى رەش لە بوۋكى يەك شەۋەى ئەستېرەيەك بكا
ھاتوۋە شەپكى ئەبەدى لەنيوان رەيحانە و گوللاۋ ھەلگىرسىنى
ھاتوۋە ئاگرىك بكاتەۋە تا جوانى كول و كۆى دامركىتەۋە
ھاتوۋە پەتى سىدارە بخاتە گەردنى بەرزى شاخەكان
ھاتوۋە ئايدىزى خۆى بگەيەنىت بە تىنى مۇمە بىدارەكان
ھاتوۋە كەۋە ياخىيەكان لە قەلەرەشى نەگبەتى مارە بېرى
ئەۋ دەرگايە دابخەن، عارفيك ئەلى مەرگىك بەرپوۋەيە
باھوزىكە لە بن عەرشى ئەھرىمەنەۋە بوگەناۋى ھەناسەى دى
بىابانىكى كاكى بە كاكىيە، سەوزايى دەشت ئەبوغزىنى
پىرە جرجىكە، چاۋى بە فرىنى قازوقولنگەكان ھەلنايى
داركونكەرەكەيە، لەشى دارپرتەقالەكان كون كون ئەكا
زىستانىكە، تەنيا ۋەيشوۋمە و كابووس لەگەل خۆى دىنى
پايزىكە، ھەر خەزانى لە ھەناۋى خۇيدا شاردۇتەۋە
ئاسمانىكە، بارانى فرمىسك و بەفرى گريانى لىۋە ئەبارى
شەمەندەفەرىكى ۋىلە كەس نازانى ئەتگەيەنىتە كۆى
قامووسىكە، ھەزاران زاراۋەى ترسناكى لە خۇ گرتوۋە
باخچەيەكى رەشپوشە، تەنھا گولۋى رەشى تيا ئەپروى
ئەۋ دەرگايە دابخەن، ساحىرىك ئەلى مەرگىك بەرپوۋەيە

لە رەوہ كۈلەيەك ئەچى، گۈلەگەنمى تەمەن تام ئەكا
لە قرژى ئەچى ئاوى شىنى دەريا، بە خوین سوور ئەكا
لە بەرازیكى پیر ئەچى، گىرەى كەون تىك ئەدا
لە رەشمارىك ئەچى، دەفرى وجود پر ئەكات لە ژار
لە گورگىك ئەچى كە پەلامارى مانگى تابان ئەدا
لە دىۋىكى سیلاوى ئەچى، سەرزەمین پر ئەكا لە تاعون
ئەو دەرگایە دابخەن، زاھیدیك ئەلى مەرگىك بەرپوہ
بەرپوہیە، كلارنىتەكان خاموش بكا و دەرگای بیدەنگى بخاتە سەرپشت
بەرپوہیە چۆمەكان وشك وشك بكا و گورستانەكان ئاوەدان بكاتەوہ
بەرپوہیە شارەكان بكاتە سووتوو و مروققەكانىش بگورپى بۇ خۆلەمىش
بەرپوہیە، كورالى ژيان قروقەپ پىبكا و سەگوەر بكاتە سمفونى
بەرپوہیە سەما بكا بە ماتەم و تەلارە رازاوەكان بكاتە كەلاوہ
بەرپوہیە پەرۋى سەرچۆپى بكاتە پەتى قەنارەى شايى
بەرپوہیە بزەى لىۋەكان بكاتە ژەھرى ناو شەربەتى خەيال
بەرپوہیە بە بارىك درۋوہ و ئەيەوى فرىشتەكان رەدووى بکەون
بەرپوہیە لە ناوختا پەيكەرى تەمەن ئەپوخىنى و كاترژمىرەكان ئەوہستىنى
ئەو دەرگایە دابخەن، خودا خۆى ئەلىت مەرگىگ بەرپوہیە
وہك سوپايەكى خوینخۆر دى، تەنيا كاولستان دواى خۆى جىدەھىلى
وہك گروپە دايناسۆر دى، ھەموو شتى لە ژىر پىيدا دەپلىشىتەوہ

وہك كەمتيار دى، دەم ئەخاتە ناو كەلاكى ژيان و بەخىرايى ئەيجوى
وہك ياجووج و ماجووج دى، سەرچاۋەكانى رووناكى وشك ئەكا
وہك دەجالىك دى، ئاۋىنە روونەكان ورد و خاش ئەكات
ئەو كاتەى دى، رى لە شەپۆل ئەگرى بگاتەوہ ئامىزى دەريا
رى لە نىگا ئەگرى، بگاتەوہ مەملەكەتى پىر جوۋشى دل
رى لە زى ئەگرىت، بچىتەوہ باۋەشى رووبار
رى لە باران ئەگرى، جارىكى تر پرواتەوہ ئاسمان
رى لە شەو ئەگرى، ژووانىك لەگەل رۆژ بىبەستى
رى لە ھەموو شتى ئەگرى تەنيا يەك شت نەبى
تەنيا رى لە چالە ھەزار بە ھەزارەكانى خوى نەبى
تەنيا رى لە خوى ناگرى

تەنيا خوى

خوى

خ

ۆ

ى

۲۸-۱-۲۰۱۷

ئەلمانىا - بىلەفېلد (نەخۇشخانەى گلياد ئاينس)

*زىقىنىگ: ئەشكەوتىكە خەلك تىيدا بژى

**رەشگ: ھەسوود

-۷-

خەونىك لە خەونەكانمدايە

خەونىك لە مندا كەوتۆتە شەپۇلدا
لەگەل خۆى ئەمباتەو ئەو خەلۆتەگايەى بۆ يەكەمىن جار
كتىبەكانى ئەشقم تىيدا خەتم كرد و
بۆ يەكەمىن جارىش بىنم نا بە قومە ژەهرى ژيانەو،
ھەر لەوئىش سەرەتا بوومە ئەو پەروانە دەم بەپىكەننەى
لاوكى بۆ گولە پەمەيىەكانى باخ ئەچرى و
لەگەل غروبدا سەرى خۆى بۆ بنارى تىشك ھەلئەگرت،
بەيانىان پىش باخەوانەكان باخچەكانى بىدار ئەكردەو و
نيوہ پروانىش پرچى سەوزى بەھارى شانە ئەكرد
بوومە ئەو نەورەسە چاۋ خومارىيە سەرەپۇيەى
ختووكەى مانگى ئەدا و لەئاۋابوونى خۆرى ئەپروانى و

سەرگوزەشتەى شەپۆلىكى ئاشقى بە گوئی دەريادا ئەچرپاند،
زۆر جارىش بە دەم تەيكردى رىي ئاسمانەوہ
لە شەنگەبىيەكانى بەردەم مالى قەرەجىكى ئەپروانى و
لە دىمەنى دووكەلى ئاگردانەكان ورد ئەبووہوہ
لەسەر دەفتەرى خەيالئىش ياداشتەكانى خوى ئەنووسىيەوہ
بوومە ئەو ونبووہى لە نىو كۆلانەكانى دلدا بزربووم و
لە بنبەستى كوچەيەكدا دامە پرمەى گريانىكى بە كوول بۆ
ئەو رۆژانەى تەمەنم لە دوورى گىلاسى ماچەكانت بوون بە تەم،
بۆ ئەو شەوانەشى لە پشت چراخانى رۆژگارى درۆزنەوہ
وہك كۆترىكى بالئشكاو بەربوومەوہ دۆلى ھەلپرووكانەوہ
بوومە پىرە سۆفییەكى خانەقاي دلشكاويى
مووناجات و قوولپى گريان ئەگۆرم بۆ قاقاي پىكەنين
رەنگى زەردى پايز لە سەوزايى بەھار ھەلئەكىشم
فەرامۆشيبى دەروون ئەكەمە سترانىكى داگىرساو
دۆلابى خۆزگەكانم سەراورپىژ ئەكەم لە سەراب
رەونەقى ژيانى لاويم لە چرچى تەمەنەوہ ئەپپىچم
كاسەسەرم ئەكەم بە تەپلەكى ئەو سىگارانى
بە ديار رۆژە ئالۆزكاوہ كانمەوہ ھىدى ھىدى ئەسووتان

فنجانى قاۋەكەم لىۋانلىۋ ئەكەم لە خەمى شىرىن
بەھەشتى خەيالىشىم بە ئاگرى بى تاقەتى ئەكەمە سووتماك
ھۆدە چۆلەكانى ژىنم تەژى ئەكەم لە مەيلى خۆكوشتن
بوومە ئەو موسافىرەى
نىشتىمانم لە نىۋ جانتاى سەفەرىك لە بىر چوۋ
ژىانىشىم فەردەيەكى قورسى ژانە بە كۆلمەۋە و
ئەشقم لە نىۋ سىندوۋقى رزىۋى دالما بەند بوۋە
لەسەر ھەموو شارپىكانى شادىم لوغىمى بېھودەيى چىنراۋە و
بەختەۋەرىي گەمە و چاۋشاركىم لەگەل ئەكات
منىش لە تولە رىگاكانى مردنا توۋشى ژيان ئەبم
كە چىتر كەنارى دلم بەسەر ساردوسپرىي وجوددا ناخوئىنى
بوومە ئەو رىبۋارە شەكەتەي بەدۋاى جوگرافىيى خۇشيا وئىل بووم
سەفەرم كرد لەگەل ئەو بالندانەى لە ۋەرزى كۆچدا
روۋەو باخە ئالەكانى ونبوون لە شەقەى باليان دا
لەگەل بارىنى تاۋە تەرزەى شوومى و نەگبەتى
چەترى دەستم رەشەباى نىگەرانىي پفاندى
دەنكە مېۋوژى تالىم لە گىرفانى شەروالى زەمەن
دەنك دەنك دەرئەھىنا و دەمكردە مەزەى

پېكە تفتەكانى سەفەرىكى بى ئەنجام
بازم ئەدا بەسەر گوڭرە ھەزار بەھەزارىيەكانى جوانى و
گلوپەكانى غوربەتم بۇ پەناگە تارىكەكانى شىعر دائەگىرساند
بەرلەوھشى شىعريك بنووسم، ھەزاران ئازار ئەينووسىمەوھ
پېش ئەوھى رستەيەك وەك بۆلە ترى
لە ھېشووئى قەسىدەيەك بىكەمەوھ
سەدان گول لە باخى دلم ئەكرانەوھ
بوومە ئەو قەرەجەئى زەمىلەيەك خەمى نارنجىم
بە كىشووھرەكانى تەمەندا ئەگىرا و
بى ماندوو بوون دەسكەنەئى رەشبينىم ئەكرد
چىنگم لە رەشتىن ھەسارە گىر ئەكرد و
دوو بالم لە ھەلم دروست ئەكرد تاكو پىئى بفرم بۇ
پىشتى شوئىن و ئەو دىوى كات، تاكو
سەرمەست بىم بە ھىچ، لە ھىچ زەمەن و شوئىنىكىشا نەبم
بە پىنووسى گوشەگىرىئى سەرگوزەشتەئى
ئەو كانىيە ئەگىر مەوھ لە دلما وشكى كرد
مىژوئى ئەو شارە ئەنووسمەوھ لە رۇحما بوو بە زىبار
چىرۆكى ئەو سەفەرە ئەنووسمەوھ ھەرگىز نەمكردوھ

داستانى ئەو ئەشقى ئەنۋوسمەۋە ھېچ كات بەدەستىناھىنم
بىرەۋەرىي ئەو گۆمە ئەنۋوسمەۋە لە وشكانى چاۋەكانما خنكا
سىقى ئەو شاخە ئەنۋوسمەۋە لە چاۋتروكانىكا بوو بە غوبار
بىۋىگرافى ئەو شەمەندەفەرە ئەنۋوسمەۋە ناگاتە ۋىستگەي چاۋەپروانىم
بوومە ئەو نىسرمەي ھېچ ۋەخت خۇرى لى ھەلنايە و
دەلدارىي لەگەل ئەو دارتوۋە زپە ئەكەم ھېچ چۆلەكەيەك
ھىلانە لەسەر دلى ناكات و ھېچ كۆترە شىنكەيەك سلاۋى لى ناكات
نەفرەت بۇ ئەو تەفەنگە رزىۋانە ئەنىرم كە ۋەيشوومەي شەپن و
دلى ئەو سەربازانە ئەدەمەۋە، پىش ماچىك كەۋتنە بەر دەسپرىشى مردن
سەما لەگەل ئەو شمشىرانە ئەكەم چەرچەفى ماندوۋوبوون ئەدپن
يارى لەگەل ئەو شەنەبايانە ئەكەم سىروۋشت عەزف ئەكەن
لەگەل ئەو رەشبابانەيەش دەچمە ژوان سەرىپۋشى كەساسىم ھەلئەدەنەۋە
بوومە ئەو شاعىرە كەمدوۋە چاۋ دەريايىيەي بە ئەشقتان ئەناسىنمەۋە
لە نىشتنەۋەي كۆترى ماچ لەسەر لىۋەكانتان بە ئاگاتان ئەھىنم و
چىزى رامووسانتان لە گۆزەي شىعەردا بەسەردا ئەپزىنم
لە كۆتايى ئەمپۇدا بە سورەتى دەلدارىي تەلقىنتان ئەكەم بۇ سبەي
لەم چەرخە سۆزانىيەدا پىياسكەيەك تىرىفەتان لە بەردەمما
ھەلدەپزىم بى ئەۋەي كەستان ھەلپە بكن بۇ كۆكردنەۋەي

لەم سەدە كەردا پر گويىيەكانتان ئەكەم لە سەدای پيانويەكى دلتهنگ
لەم زەمانە لالەدا لە برى ئيوەش مروەتى خۆم نيشانى مېهرەبانىي ئەدەم و
پر بە گەرۆم هاوارى ليدەكەم و بانگى ئەكەم بۆ سەر سفرەى دلپەرقى
لەم رۆزگارە سپلەيەدا ئاگرېك لەسەر بەستەلەكى غرورتان ئەكەمەو و
بە تىنى ديوانىك ئەتانسووتىنم لە دەرگای واقەشەو دەرېبەكەين
لە پەنچەى خەيالەو خۆى بکاتەو بە مالى دەررونتانا
بوومە پالەوانى ئەو رۆمانەى لە ھەموو شتېك ئەدوى تەنيا دابران نەبى
باسى ھەموو رەنگەكانى خۆشەويستى ئەكات تەنى رەنگى فىراق نەبى
بە شان و شكۆى ھەرچى مەلە ھەلئەدات تەنيا كونەپەپووى رق نەبى
پېناسەى ھەموو مەخلووقىكى لە خۆگرتووە جگە لە قەلەرەشى زام
يادگارىي ھەموو مروقيكى لە خويدا جى كردۆتەو تەنى ئەو جوړە
مروقانە نەبىت تاكو ئىستاش سلاويكىان لە كۆترى ئەشق نەكردووە
ھەموو ھەلوەرىنىكى تىدا تۆمار كراو جگە لە ھەلوەرىنى ئەو
عاشقانەى لە ويستگەى يەكەمدا لە فارگوڤى ئەشق دابەزىن
ھەموو جوړە شىعەرىكى تىدا نووسراو تەو بەدەر لەو شىعەرانەى
بە خويناوى ئەقىندارىي نەنووسراونەتەو
چىرۆكى ھەموو شەوەكان ئەگىرپتەو جگە لەو شەو نائارامانەى
بەردى تىدا ئەگىرپتە كوخە بچووكەى دل

پراوپرە لە وەسفى "با" جگە لەو باھۆزانەى دەفتەرى دەستى
عاشقان ئەفرىنن لە كاتى نامەنووسىنا بۆ يارەكانيان
ھەموو پرسىيارىكى لە خۆگرتوو تەنى ئەو پرسىيارانە نەبى
وہلامەكەى بۆنى بىپرەحمىي و دۆزەخى مەنفا لىدى
ھەموو جۆرە پەرستگايەكى تيا رۆنراوہ، جگە لەو پەرستگايەى
راھىبەكان وەك ئاسنگەرېك دلى ھەتاوى تىدا دەكوتنەوہ
ھەموو جۆرە كتيبيكى لە ھەناودايە، جگە لەو كتيبەى
نووسەرەكەى لە پەسنى عەرشى سولتاندا نوسىوويەتى
ھەموو خەونىكى تىدا ئەبىنرى جگە لەو خەونانەى ماناكەى
سەرھەلگرتنى گولە لە ھەرەمى باخ
ھەموو خەونىك لە نيو خەونەكانى مندا ئەبىنرى
جگە لەو خەونانەى تۆ لە من دوور ئەخاتەوہ

ئەلمانىا - كۆلن

۲۰۱۷-۶-۳

- ۸ -

ژنىك لە بنەچەى درەوشانەو

ژنىك رەگىكى ئەچىتەو سەر بالندە كۆچەرىيەكانى رۆژھەلات و
رەگىكى ترى ئەچىتەو سەر شنەباى وەرزى ھاوینان
لە بنەچەى درەوشانەو و لەژىر ساباتى تريفەو ھاتووە
لەو ساتەى رووبارى ھەزەكانم وشكىان كرد و
پەلە ھەورەكانى ئاسمانى دالم خەمیان ئەباراند
بە پۆشاكىكى سەرتاپا پىرۆزەيىو ھە ئاسكە كىوى رۆحمى مالى كرد
پەيكەرىكى لە ئازارەكانى نىشتمان لەم غەربىستانەدا بۆ رۆنام و
لە شەوقى مۆمىكى بارىكەلەدا كتيىبى توانەو ھى نووسىم
بە سەدايەكى سىحرئامىزانە گوئيەكانى پر كردم لە زىنگانەو
لە شكاندەو ھى پەلى خەيالم مەملەكەتتىكى واقىعى بنىاتنا
قەلغانىكى لە ھەلاتن پىبەخسىم بۆ ئەو ھى شمشىرى ئاوابوون نەمپرى

جامىك ئاوى ئومىدى پىدام لە زەمەنى كۆمەلكوژىي گولەكاندا
دەستى مېھرەبانىي ئەھيىنا بەسەر ھەنسكەكانما كاتى ناشتنى مانگ
غەزەلىكى تىرى بۇ وتم لە كەرنەقالى مەستبوونى عاشقە و ماشقەكانا
رەنگى ئەكردم بە سوراوھكەى وەك باخچە ھەلواسراوھكانى بابل
لەوساتەى دەمويست مائئاوايى يەكجاريى لە عەشق بكام
پيى وتم بەخيريىي كۆترى باكور بۇ نيو حەرەمى سۆزى من
گەرەبوونى بىردەو بەردەم مالى مناليم و
بەدەنگيى بەسۆزەو و تى ناھيىلم بۇ ھىچ كوى پرۆى جگە لە دلّم
رؤيشتنى گەراندەو بۇ نيو جوگرافياى ھەستەكانى خوى و
بە ھىماى چا و پيىوتم بۇ كوى ئەرۆى، من چەند قەرنە چاوەرپيىتم؟
لەنيو كىلگەى رۆژانى داھاتووما توى گولە ئەويىنى رواند و
بژارى رابردووى كردم لە دىك و دالى چەندان جارى دلشكان
بە كاميراي رۆندكەكانى ويىنەى تىرقانەو و خوشحاليىيەكانى ئەگرتم
بە ساتورى پاكيزەيى قژى لوولى پەريشانىيەكانى ھەلنەپاچىم
بەدەستە نيانەكانى گۆرى بۇ سالەكانى چاوەرپوانىم ھەلكەند و
بە چاوتروكاندنيك خزاندميىيە وەرزی ھەميشە بەھارى باوہشيىيەوہ
بە فلچەى نيگا خوماريىيەكانى پۆرتريىتى حەپەساويىيەكانى ئەكيشا و
لە پيشانگاي ئاسماندا لەبەردەم مەلە گەرۆكەكاندا نمايشى ئەكرد

لە خەرابىستانى تەمەنما پارچە شكاۋەكانى كۆلاج ئەكرد و
سەرلەنۇي لەسەر شىۋەي دىۋانەيەكى دل مرواريدا دروستى ئەكردمەۋە
بانگى ئەكردم بۇ سەر تەختەي ئەۋ شانۇ نەشئەئامىزەي
سەماي گولەئەستىرە عاشقەكانى تىدا نىمايش ئەكرا
ئەيىردم بۇ ئەۋ نىشتمانەي، بەيانىان گۆرانى تيا دابەش ئەكرا و
ئىۋاران شىعر و شەراب، شەۋانىش ماچى تيا ئەگۆردرايەۋە
ھاۋسەفەرى ئەۋ ھەنگاۋانەم بو، مى رىگەم بۇ كوچەكانى عىشق گرتبوو
لە تەنىشتەۋە بو ئەۋ دەمانەي پەپولەيەكى بىكەس
لە گولكى لە خۇبايى ئەپارايەۋە
لەنيۋ مېشتەكانىدا توند كۆترى دل مى ئەگوشى نەكا ھەلفرم و
لە بنارى چىايەكى سەوز و بلىندتردا بگىرسىمەۋە
گويى ئەنا بە سىنگمەۋە تاكو كۆرالى ھەستەكانم بىيىستى و
سەرى لەسەر سىنگم بى و بەدلىيى بىۋى
تنۆكاۋى رووخوشى تك تك ئەپزانە سەحرانى رووگرژىيەكانم و
لە لم و غوبارى ئەۋ سەحرانى شىدا ياسەمىنەكانى ئەخستە شكوفە
بەگىلاسى لىۋەكانى مژى لە ھەموو ژان و ئىشە شىرىنەكانم ئەدا و
نەيھىشت دوا نەفەس لە سىگارى خوكوشتن و لەناۋچوون بەدەم
بە لىمۆبارانى زەردەخەنەكەي چى جوانىيە چۆراندىيە ناۋ بىنايم و
بە تىن و گەرمى خۆرەتاۋى بالاي چى بەفرى فىرقەتمە تۋاندىيەۋە

بە سەۋلى ناز و عىشۋەى دەريايى مردوۋى ھەستەكانى ھەژاند و
لە شەپۈلەكانىشما ئاگرى دۆزەخى دوورىيى لە شانى ئەتەكاند
بە ھەنگاۋە خىراكانى، بەجىمانى كرده گىرفانەكانى بىرەۋەرىيەۋە و
پىكە ساردهكەى پىر كىردم لە بۆنى رەيخانە و مېخەكى ھەناسەى
سوئىدى دام بە مەرگى چلى نىرگىز و خاترى تىپە تىپى چىرايەك
شىعەرم لە ماچەكانى ھەلكىشم و خەون بە ماچىكى تىرەشەۋە بىبىنم
فىرى كىردم كىنى مەرگ بە ھۆنىنەۋەى شىعەرىك بۆ ژيان بىردم و
لە تابلىۋى گەلا ھەلۋەرىۋەكاندا سىماى چىرۋ سەۋزەكان بىبىنم
رىي رۆشتنى لىگىرتم لەو ئىۋارەى شەقاوم بەرەۋە عەدەم دەنا و
بەلىنى ژوانىكى تەرتىر لە باران و گەرمتر لە ئاگرى پىدام
لە قرچەى سووتانما، منى داىە دەست ھەزىرتى شىنەبا و
ۋتى ئەم پىاۋە سەرچىلە ئەمانەتى منە دلىم بۆ فىنك بىكەۋە
بە باۋەشە گەرمەكانى، پىالەى بەتالى وجودى پىركرد لە شەراب و
بە ھەنسكە ھەسرەتبارەكانى سەرتاپاي ژيانى لە خەندە ھەلكىشا
بە چاۋە فرمىسك تىزاۋەكانى، دەپروانىيە كاروانى كەيف و سەفام و
لە نويزەكانى عەشقىشا، يەكەمىن دوعاى بۆ مانەۋەى من بوو
لە كۆتايى ھەموو رىگەكانىدا، ھەر ئەگەشىتەۋە بە ئەۋىنى من و
منىش لە كۆتايى ھەموو خەۋنىكما لە باۋەشى ئەۋدا ئەنووستم

ئەلمانىا - كۆلن

سەرەتاي يولى ۲۰۱۷

- ۹ -

ھاتووم بەرەو لاي تۆ

ھاتووم خۆم ھەلسووم لە بۆنى پىرچەكانت
تاكوو بىمە شووشە عەترىكى رزاو بەرووى دنيادا
ھاتووم وەك نەمامىك لە كۆشى تۆدا پرويم
تا وەك شۆرەبىيەك بەسەر خەيالەكانتا بلاوبىمەوہ
ھاتووم لە سىنگى تۆدا سۇراخى چىژىك بكەم
تاكوو لە ئاسمانى تۆدا لە شەقەى بال بدمەوہ
ھاتووم جەستەى نەرمەت بە ئەسپايى ھەلكرۇژم
تاكوو لە دلتا وەك سەنەوبەرىكى شەرمەن بىمىژىت
ھاتووم دەستەكانم بخەمە نىو دەستى ماندووتەوہ
تاكوو راددەى تۈانەوہ و ئاويتەبوون ھەليانگلوڧم
ھاتووم لە كانياوى چاوەكانتا تىنوئىتيم بشكىنم
تاكوو مۆمى كزى تەمەنم بەسەر ھەستتا بتوويتەوہ

هاتووم بە دوای خەونیکی گشت ژیا نمانا ئەگەر پێم
تاکوو لافاوی ماچم مەراقی دەروونت بشواتەو
هاتووم وەك شوینکەوتووی دیوانەیهکی دیرین
تاکوو لە بناری مەمکە کانتدا مندال بێمەو
هاتووم لەشت بکەمە پیاوێ ئاوازیکی دەگمەن
تا پەنجەکانم بە سمفۆنی ئەوین ئاشنا بکەمەو
هاتووم بولبوولی رۆحت لە قەفەز دەربینم
تاکوو دەستلەملان و ئاویزانی بالات بێمەو
هاتووم پێ بە سییەکانم هەناسەت هەلمژم
تاکوو نەفەسی ژیا نمان سەرلەنوێ بۆ بگەریتەو
هاتووم بەرەو ئەو شەتگەیهی تۆی تیدا روایت
تا وەك هەنگیک شیلەیی لێو کانت بنۆشمەو
هاتووم سوامی چاوت لە ئەنگۆستەچاویکدا بدزم
تا دیدەیی تاریکی رۆحمی پێ رۆشن بکەمەو
هاتووم لە سپییتیتا خۆم لە گوناھ پاک بکەمەو
تاکوو لەنیو برژانگە کانتا دووبارە پرسکیمەو
هاتووم بەرەو گۆلستانی چەر و پێر جۆشی تۆ
تاکوو گۆلی ماچە کانت نەرنم هەرگیز نارۆمەو

ھاتووم لەئاگرى ئەوینتا بېمە قەقنەز و خۆلەمیش
تا رەشەبايەك بەسەر تۆدا پەرش و بلاوم بکاتەوہ
ھاتووم قژى ئازارەکانت بە پەنجە شانە بکەم
تا نەمرم ھىچ کات لىيوم لە لىيوەکانت ناکەمەوہ
ھاتووم بتکەمە قىبلەى ھەموو نويزەکانم
تا کوو لەسەر بەرمالى دامەنت سەربنىمەوہ
ھاتووم دەستنويزم بە بارانە فرمىسکت ھەلگرم
تا کوو کورەى ئەشقم، تەزىويت گەرم بکاتەوہ
ھاتووم لە پىلووى چاوەکانتا بېمە چرايەك
تا حەرف بەحەرف لە شىعرەکانما بتنوسمەوہ
ھاتووم قورسايى خۆشەويستىت لە کۆل بنىم
تا کوو لە نىو دەمدا شەكرى دەمت بتويتەوہ
ھاتووم کۆدى ھەموو نەينىيەکانى ژيانم بکەمەوہ
تا کوو لە بوخچەى نەينىيەكى نويدا بتشارمەوہ
ھاتووم رازى نەبىستراوى رۆحم بو تو بدرکىنم
تا لەحەسرەتى باوەشى پر سۆزت سەرنەنىمەوہ
ھاتووم شەبەقى تەنھايىت بە ئەشق پر بکەمەوہ
تا کوو وەك بەفر بەسەر بىزارىيەکانتا بتويىمەوہ

ھاتووم دەلاقیەك بۆ ماچ و باوەشت بدۆزمەوہ
تاكوو لەگەل خۆری تۆدا ھەموو روژی ھەلبیئەوہ
ھاتووم لەگەلت بۆ و بۆ ھەمیشە لات بۆمبەوہ
تا شەربەتی ماچەكانت پڕژیئە گەرۆوی تالمەوہ
ھاتووم تیر بە بینایم لە جوانییەكەت پڕوانم
تا قومی لە پیکەنینی پڕ ئەفسوونت بخۆمەوہ
ھاتووم لە گۆمی گریانتا بی سەرۆ شوین بۆم
تا بۆمە بارانی ئەشقیك سەرتاپا بتخوسینمەوہ
ھاتووم میژووی سووتانی دلمت بۆ بگێرمەوہ
تاكوو لە باوەشیكتا ھەستی بۆرکاوم بژیئەوہ
ھاتووم ئومیدە وەرێوہكانم لە تۆدا بدۆزمەوہ
تا بەھیوای رامووسانیك وەك ژیلەمۆ بگەشیئەوہ
ھاتووم دلی خۆم بە تالی زولفت لە سیدارە بەدەم
تاكوو دوای تۆ وەك بی دلیك لە ژیاندا بۆمبەوہ

ئەلمانیا - بیئەفیئد

نەخۆشخانە ی گلیاد ئاینس - شتاسیۆنی نەخۆشی سەرەتان

۲۰۱۷-۳-۱۲

- ۱۰ -

پىاويىكم لە ئاورىشم

پىاويىكم لە رەنگى وەنەوشەيى خەونى منالىك
كە فەقىانەى ھەموو ئازارەكانم كردۆتەوہ و
لە باوہشى ھەموو دەرياكاندا مروارى ئەشقم دۆزىوہتەوہ
پىاويىكم لە ئاورىشم و نەرمتر لە دلى شيرەخۆرەم و
عاشقتەر لەو خۆرەتاوہى پىرچى سىپى بەفر دائەھيىنى و
سەوزتر لەو سنەوبەرە ياخيىيەى كۆلانى دووہمى عەقارى
پىاويىكم لەوہتى فامم كردۆتەوہ لە ناو كتيىبدام و
خويىنم بووہتە حىير و دلم لاپەرە و جەستەم بووہ بە چاپخانە و
بالاى ھەست و شىعەرم ھەر رۆژەى گولە قەسىدەيەك ئەگرى
پىاويىكم لە جنسى نەسىم و خاوەنى دلىكى سىپى
وہك ئەو گولە سىپىيانەى كۆدەكانيان ھەر لای خۆمن و
لە شەبەقى ھەر سىپىدەيەكدا بە دل بۆنيان پىوہ ئەكەم
پىاويىكم بەو ھەموو نەرمىيەوہ وەك دلۆپە ئاو

دلى بەردىش ھەلدەكۆلم و گۆرانى بۇ چراى كوزراو
و رەزى سووتاو و كۆترى بالشاكو ئەچرم و
ماندوو نابم لە گەران بەناو تونىلە تارىكەكانى عەدەمدا
بە مەبەستى دۆزىنەوہى مۆمىكى دلشاكو
پىاويكم ھەرچى فرىشتەيە ئەمناسن و
چى دار ھەنارە خۇشيان ئەویم و
لەناو كپى و سكوندا خەيال بە دەنگ ئەھىنم و
لەناو جەنجالىشدا ئايەتەكانى بىدەنگى ئەنوسمەوہ و
لەناو قەفەزى ژيانىشدا بولبول ئاسا ئاوانى ئازادىي ئەخوينم
پىاويكم سپىتر لە بەفر و رووتر لە ئاوينەى كچىكى شوخ و
پاكترم لە دامىنى مریەم و بلندترم لە لوتكەى چيا و
سادەترم لە مندال و مېھرەبانترم لە پەرى پرچ خاو
پىاويكم بۇ كۆكردنەوہى وشە ئەژىم و بۇ شىعر ئەمرم و
لە ئازارەكانەوہ جوانى ھەلدەھىنجم و لە خەيالەكانەوہ
كانىاوى ئەوینم ھەلدەقولى و لە بىابانى فىراقەوہ
پەيامى خۇشەويستى و پىغەمبەرايەتى خۆم ئەنیرم

ئەلمانیا - بیلەفیلد (نەخۇشخانەى گلیاد ئاینس)

۲۰۱۷-۳-۲۶

- ۱۱ -

ئاشقیکی سەرکەشم

دەروونی گەرگرتووم بە لیزمە ی بارانی چاوەکانت دادەمریتەوه و
پەلی بیزاری درەختی سیمام دەشکیتهوه نیو لەپی دەستەکانت و
لە دلەراوکیکانتا وەک مەلیکی خوساوه خۆم گرمۆلە کردووه و
رەنگم وەک خۆرەتاو زەرد هەلگەپراوه چەشنی ئەو ئیوارانە ی
بە بیدەنگی مائناوایی لە رۆژەکانی تەمەنم ئەکەن، یان
ئەو سپیدانە ی بە ئەسپایی دینە پیشوازیی ئارەزووه خنکاوهکانم
تۆ لەم کاتەدا هەر ئەوەت لە بیرە چۆن یەکەمجار هاتم و
ئاگری ئەشقیکی شیتانەم لەسەر خوشییەکانت کردووه و
چۆن رووخساری بەهەشتیت گۆرا بو رەنگی خۆلەمیشی دۆزەخ،
هیشتا لە یادتە وەک زریانیک هاتمە سەر ریی ئاواتەکانت و
هەموویانم کرد بە جی تیغی ساریژنەبووی سەفەریکی ناکام
پەرەمووچەکەم رەشە وەک ئەو شەوانە ی لە دووریت نانوم و

ھەستى سىپىيان پى دەنوسرىتەو ۋەك ئەو بەفرانەى
لە ترسى ھەتاو لەپەنا ساردوسرىپى نىسرمەو ۋە خۇيان ئەشارنەو ۋە
سەفەرم سوورە، سوورتر لە قەلەم بۆيەى لىۋەكانت و
خەمبارتر لەو ناسۆرەى لە سفرەى دىراۋى ھەژارىكدا ھەيە
دەستەكانم دىرېژ دەكەم بۇ ناو جەرگى پەلە ھەورەكان و
داياندەگرمە ژىر پىيەكانت و لافاۋى چىژى پى ھەلدەستىنم
ھىشتا بەردەوامم لە دوورىنى كفن بۇ تەرمى تارىكى و
ئەو رووناكىيە خەفەكراوانەى بەدەم ھەنسكدانەو ئەمرن و
ئەو بزە تەرانەى تىن و گەرمى ئەشق وشكىيان ئەكاتەو،
مىژوۋى دلشكان و چىرۆكى داپران بۇ مۆمىك ئەخوئىنمەو ۋە
مۆم لە ھەژمەتى سووتانى پەروانە گرىا و گرىا تاكو توايەو،
بىرپارمداو ۋە خۆم نەخەمە بەر ھىچ تاو ۋە تەرزەيەكى دلخۆش
پەيمانم داو ۋە تەنى ئەسرىنەكانى تۆ بەسەرمدا ببارى و
كە ۋەك چۆلەيەكىش تەزىم گرى شىعەرىك گەرمم بكاتەو
ھىشتا لە گەراندام بە داۋى زەمەنى پىش وجودمان و
بىر لەو چىركەيە ئەكەمەو ۋە چۆن لەسەر رەفەى ژيان دانراين و
چۆنىش لە سالىكى بى رۆژمىرا چاۋى سۆزمان لەيەكتەر دائەگرت و
تۆ كۆترئاسا شەرم، بەلام من دەستم كرد بە فرىن بۇ لات،

هېشتا دەستم لە فلچەي نەخشاندنى تابلۆكەت ھەلنەگرتووه و
ھەر رەنگيكم لەو تابلۆيە لە باخيكي بەھەشت قەرد كردووه و
بەئامادەبوونی پۆلى فریشتە لە نیو قەفەسى سینگم ھەلیدەواسم،
خۆم داوھتە بەر ئاوینەي روون و بیگەردی رووخسارت و
وینەي پیاویك ئەبینم سەوداسەر لە تو و بیئاگا لە خوئی،
پیاویك پر پر لە وەرزهکانی تو و خالی خالی لە رەنگی خوئی و
تەژی لە پەرستنی تو و دوور دوور لە ھەموو پەرستگایي،
ترپەي دل و دووری و گوومان و راپايت بو ئەكەمە چامەيەك و
لەنیو توئی دیوانیكي مەحزون و رەشپوشدا چاپی ئەكەم و
دپر بە دپری سەرگوزەشتەي شەونمیكە كە ئاشقی مانگ بووه
وشە بە وشە حکایەتی خەونیكي توراوه لە چاوی ریبواری
رستە بە رستە دیروکی رزانی مەرکانەيەك خوشەویستییه و
چامەكەش ناوی دار بەرووه یاخییەكەي ئەوبەر رووبارە،
داوا ئەكەم زیاتر و زیاتر ئەوینی سەختی خۆتم پی ببەخشی
ئاشقیكي سەرکەشم، حەزم لە بەزاندنی ھیلی سوور و
تیپەرین بە دەروازە سەختەکان و مەرگە لەسەر لوتكەي چیادا.

۲۰۱۷-۳-۳۱

ئەلمانیا - بیلەفیلد (نەخوشخانەي گلیاد ئاینس)

-۱۲-

ئايەتەكانى نائومىدىيى

ئەو رۆژە قەترانىيەي پىم نايە ئەم جىھانە قىزەونەوہ
بە دارلاستىكى سەرشىتى ئاوينەي ھەموو ھىواكانم شكاند و
ئىتر بەر غەزەبى خوشى و نەفرەتى ئومىد كەوتم و
فرىدramه چالە ھەزار بە ھەزارەكانى نائومىدىيەوہ،
ھەر ئەو رۆژە دەرکم كرد ژيان چەندى تفت و تالە و
مرؤ چەند بى ئابرووانە ھەنگوين ئەخاتە زارىەوہ،
مردنىش چەند مېھرەبان و چەندىش لە قەند شىرىنترە و
چۆن خوئىنساندانە ژھەر و تالو ئەكەين بە قورگيا،
ھۆ خەلكىنە من ئەو پياوہم بە راكردن بەرەو پىرى ژيان چووم
بەلام ژيان زور بى ئابرووانە بىزارى دەرىپى و لىم ھەلھات،
خو من پىش ئەوہ قەت بىرم لە كوئايى خوّم و مەرگ نەكردبووہوہ
كەچى بىئاگا بووم لەوہى مەرگ ھەردەم لە بىرى مندایە

چەند بېۋەفا بووم لە بەرانبەر مەرگ و چەندىش ئاشقى ژيان!!
ئەو پياۋە ئەر خەۋانىيەم ھېچ كات خۇم بەبەشېك لە خەم نەزانيۋە
بەلام ئەۋە خەمەكانن چەند پارچەيەكى دلتەنگن لە من،
بەۋەدا بىمناسنەۋە لە نېۋان من و گرياندا ھېچ شتېك نىيە
جگە لە فرمېسك
لەنېۋان فرمېسك و گرياندا، ھېچ كەسېك نىيە جگە لە من
بەۋەدا ھەستىم پى بگەن، لە تەقوئىمى منا
ھېچ ئىۋارەيەكى رووخۇش بوونى نىيە
چوونكە ھەر ئىۋارەيەك بىرى رۇژانى منالېم ئەخاتەۋە
كە ۋامدەزانى خۇر چاۋشاركى ئەكات و
لە پشت چىاي شارەكەمەۋە خۇي ئەشارىتەۋە
بەۋەدا بىمناسنەۋە ھەرفەكانى دلتەنگىم
گرېچنى وشەيەكن كە نائومىدېيە
گولەكانى كاسەسەرىشم بۇنى خۇكوشتنىان گرتوۋە
بەۋەدا بىمناسنەۋە، سەۋداسەرى سەفەرىكم بۇ دەرەۋەى گەردوون
ئەگەر سەفەرىك ھەبى بۇ ئەۋى بە شەمەندەفەرى خەيال دەرۋىشتىم
ئاخ، ئاسمانىكى تر جگە لەم ئاسمانە تارىك و كۆنەى
سەر سەرمان بوونى نىيە

ئەگەرنا پېش دوا نەفەسى جگەرەكەم،
دوو بالى دىدالىيۇس ئاسام بۇ فېرىن ئامادە ئەكرد
ئازىزم تۆش بەوۋە دىلخۇش مەبە شاعىرىك
زوخاوى چەند سالەى دلى خۆيت بۇ ھەلدەپىزىت
خىراكە دەرگاي لى دابخە با ھالەوى دلى، تەنيا خوى ھەلكىروزىنى
پىيويست ناكات تۆ دلت بشكى، خو من زيان دلى تەرى شكاندم
وەك ئەو مندالە چەتوونەى بە قۇچەقانى پەنجەرەى بەختەوهرىى شكاند
بەوۋەدا بىناسنەوۋە لە نىوان من و ئومىددا، شوراي چىن ھەيە
لە نىوان من و خۇشبەختيا، دوورىى نىوان ھەردوو جەمسەرى زەوى ھەيە
لە نىوان من و پىكەنىندا، ھىندەى گەيشتن بە پلوتۆ مەودا ھەيە
رۇژانەش ھىوا دىوارى خوى، چىن بە چىن لەبەردەمما زياتر ھەلدەچنى
لە دەفتەرىكى كۆنى بىرەوهرىى باپىرمدى نووسرابوو:
رۇژى لە دايكبوونت ھاوكاتە لەگەل رۇژى كوژانەوۋەى چراى ئومىد و
ھاوكاتە لەگەل داپۇشىنى زەوى بە تارىكىيەكى ترسناك و
ھەلوهرىنى چرۇكانى گەشپىنى لە وەرزى بەھارى سالى ئومىددا
لە تۇمارىكى كۆنى دەنگىدا كە تازە گويم لىگرتوۋە
نەنكە ئەلپت ئەم منالە شوومە و لەوۋەتى لە دايكبوۋە
ئاسمان نەگبەتى گرتوۋىتەتى و دارستان توۋشى پەركەم بوۋە

بارانىش رەنگى خۇي لە دەستداوہ و دەروونى دەريا فېنك ناكاتەوہ
لە نامەيەكى دېرىنى داىكمدا بۇ باوكم كە ئەمرو خويىندەمەوہ، ھاتوہ:

مندالەكەمان كە فوكولى زورى ھەيە بۇ زو ھەستەنە سەرىپى،
ھەرەك ئەو كارمامزە كىويىيەى بە ھىچ بەورىك راو ناكرى،
بەلام لەگەل ئەوہشدا لە روانىنى چاوەكانىدا حوزنىك ھەيە و
ھىچ جادووگەرىك لە ماناكەى تىناگا

لە جوولە و گرىانى شەوانىشدا موزىكىكى خەمناگ ھەيە
ئەو موزىكە تەنيا لە كۆتايى فىلمە تراجىدىيەكاندا گويم لى بووہ
جادووگەرەكەش پىي و تم ھىندەى سەوزايى چاوەكانى
رۇژانى رەش، چارەنووسى رەش، چاوەروانى ئەكات
باوكم لە پشتى بەرگى كىيىكى ئەستور نووسىبووى:
مندالەكەمان لاسارە، كۆلە پشتى ژيانى سەرلەبەر ژانە و
نىگەرانى، مۆمى رىگە پىچاوپىچەكانى ياخيپوونەكانىتى و
كەلاوہيەكىش نىشتەمان و گورىك لەناو دەريا دوا مەنزىگەى
ئەمەوى ئىستا بەو جوړە بمناسن

پىاوكم غەوارە و نامۆ بە ئومىد و ھەمىشە مەقامى نىگەرانى
بەسەر تالىي رۇژە نەفرەتییەكانى خۇمدا ئەچىرم
كە شەويش دادى تا بانگى بەيانى و يەكەمىن زەنگى كەنىسە
ئايەتەكانى نائومىدىي بۇ ئازارەكانى ناوسەرم ئەخوینمەوہ

ئەلمانىا - بىلەفیلد (نەخۇشخانەى گلىاد ئاينس)

۲۰۱۷-۴-۶

- ۱۳ -

گوزەرىك بە ئەوینى تۇدا

چ بەختە وەرىيەكى غەرىبە هیچ چرکە یەك لە من تینا پەرى
بى ئەوہى دلم ھەزار جار ویردى ناوی تۆنە کات؟!
چ کەوتنە خوارە وە یە کە بۇ ناو زۇنگى چاوە کانت و
سەفەرى بەردە وامى من لە نیو وشە ناسکە کاند
ھەر بۇ ئەوہى شیعریك بچنم و بیکە مە گەردانەى ملت؟!
چ یارییەكى مە حالە ئەو گە مە یەى دەستم داوہتى
کە ئە مە وى دووبالت بۇ پەیدا بکەم و
بە رەنگا و رەنگى شیعەر بینە خشینم،
تا کو بەرە و بە ھەشتى ئە شق پیى بفرى؟؟
چ جوانییە کە کاتى گوى لە دلى خەمبارت ئە گرم و
حوزنە کى بو وە کانی لە دىرى قەسیدە کاند ئە ھینمە پە یقین و
لە ناوی شیرینی زەردە خەنە یان ھەلدە کیشم؟

چ موعجىزە يەكە كە تۇ چاوت دادە خەيت و
منىش بە مەلھەمى سۆز زامە كانت دەرمان ئەكەم و
هەناسە يەك لە خوشە ويىستى ئەخەمە سىيە كانتەو،
تەنى لە بەرئەوہى بزانى هەناسەى عىشق چەندى سوو كە؟
ئاي چ شەويكى شەوقدار بوو، ئەو شەوہى
لە نيوان ژنيكى رەنجاو و شاعىرىكى نامۇدا
كە ھەر ورشەى گەلا و گقەى رەشەبا بيدار بوون و
يەكەمىن بۇن و بەرامەى پەيمان بەستن دنيای گرتەوہ؟!
چ گمە گمىكى خوشە كە وەك دوو كۆترى ماندوو
بە زمانى دل و نيگا قسەمان لەگەل يەكتر ئەكرد و
بە كۆپلە ھۇنراوہ يەك بەسەر يەكدا ئەتواينەوہ؟!
چ داستانىكى پىر جۇش و ھەيجانە
ئەو دەمەى بىر لە حكايەتى خۇم و چىرۆكى تۇ ئەكەمەوہ
كە چۇن لە دىرپىك شىعەردا بە يەكتر گەيشتىن؟!
چ دۇزىنەوہ يەكى كۆلۆمبۇسانە بوو
كە تۇم لە ھەيوانى ژانىكى بى كۆتايىدا دۇزىيەوہ و
خويىنم خستەوہ نىو دەمارە سستبووہ كانى ھەستت؟!
چ ليوانليويك بوو لە شەپۆلى چىژ

که دەستم ئەهینا بەسەر دلتا و دەستەمۆم ئەکرد،
تۆش دەستت ئەگرت بەسەر لافاوی هەلچووی دەروونما؟!
چ بەھاریکی مەکریباز بوو، ئەو بەھارە ی
بە دووچاوی پر بارانەووە کەوتمە سەیر کردنت و
پایزیشم بو کردییە فەسلی سەوز بوونەووە و
وەک گۆلە بەیبوونیک لەمندا شکۆفەت کردەووە؟!
چ سەرچلاییەکی بوو یاخیبوونمان
کە وەک دوو ئاسکە کیوی بازمان بەسەر لوتکەکاندا ئەدا و
وەک چەم و کانیاو بە هاژەووە ئەپرژاینە ناو یەکتەرەووە؟!
چ زەمەنیکی بوو، چ کاتیکی بوو
لەگەڵ تۆدا هەستم بە تیپەپیرینی کات نەئەکرد و
وا تیئەگەم کاروانی زەمەن لەو کاتژمێرەووە وەستاووە
کە دەستی سەرم خستە دەستی گەرمی ئەشقی تۆووە؟!
چ تیپرامانیکی سیحراوی بوو
ئەو شەوانە ی بەدیار تەماشاکردنی وینەکانتەووە خەو دەچوووە چاوم و
شەکەتی رۆح و بی وزەیی ژیانتم ئەزبەر ئەکرد؟!
چ سەوداسەرییەکی کەموینە بوو
ئەو چرکەییە خۆم خالی کردەووە لە خودی خۆم و

خۆم تەژی کرد لە تۆ و بووم بە خودی تۆ؟!
چ رستەیهکی ئالۆشاوییی بوو
کە نووسیم ئەمەوی ئەشقی من زیندووت بکاتەو،
بەلام زۆر ئەترسم بەرگەیی نەگری و هەلتیروکیینی؟!
چ جیاکردنەوێهکی سەیر بوو
کە تۆم لە هەموو خەلک جیاکردەو و دلی خۆم پێبەخشیت و
تاجی هەموو شیعر و هەستەکانی خۆم لەسەر نایت!؟

ئەلمانیا - بیلەفیلد (نەخۆشخانەیی گلیاد ئاینس)

۲۰۱۷-۴-۱۹

-۱۴-

بە ئەشق گەمارۆت ئەدەم

ئەو دالە غەمبارەم، پېرە لە ئەشقىك كە جگە لە تۆ
كەسى تر تواناي ھەلگرتنى ئەو بارە قورسەى نىيە و
كەسىش نايىتە ئەو مەلە سەرچلەى ھاوسەفەر مە
لە تەيكردى ئاسمانە بى بنەكانى دل
كە بالى فرىنیشيان شكاندىن، جگە لە تۆ و سۆزت
كەسى تر لەگەلم بەرنايىتەو سەر زەوى خەمگىنى،
ئەو دالە غەمبارەم، پېرە لە ئەشقىكى ديوانەيى كە جگە لە تۆ
پان و بەرىنى چامە شىعرەكانىم ھىچ كەسى تر ناگرىتە خو و
چراى سەركزى پەيئەكانم ھىچ دللىكى تر رووناك ناكاتەو
كە بەر شەوارە و جەژنى شەمشەمەكوپرەكانىش كەوتم
جگە لە تۆ، كەسى تر دەروازەى رووناكىم بەروودا ناكاتەو

ئەو دۈلە غەمبارەم، كوانووى ئەشقىكە كە جگە لە تۆ
كەسىكى تر نىيە لە كۆلانەكانى قەسىدەدا رىي ئەوينى لىبگرم و
لە دوورى دوورەوہ نەرمە نىگای سەرخوشى تىبگرم،
كە تەنيا ئەمىنمەوہ، لەسەر سنگى رەقى شەقامەكانى شارد،
جگە لە مېھرەبانىت، هېچ دەستىكى تر نايەتە ژىر سەرمەوہ
ئەو دۈلە غەمبارەم، مەشخەلى ئاگرى ئەشقىكە بو تۆ
چى تۆوى زەردەخەنەيە لە پىدەشتى رۇختا ئەيچىنم و
چى شەتلى ھەنسكتە بە زەبرى پىكەنن دروینەى ئەكەم
كە ئەكەوینە دۆلەكانى دلتەنگىيەوہ، ترووسكەت ئەبىنم و
تاكو زۆرتەر لىت نزيك بىمەوہ، زياتر درەوشانەوہت بەسەرما ئەپرى
ئەو دۈلە غەمبارەم، ھىلانەى ئەشقىكى ئەبەدىيە، كە جگە لە تۆ
بەرووى هېچ پاسارىيەكى ئىسك سووك و مەستدا پىناكەنى و
دلى خوى نادات بە هېچ ھەلۆيەكى برىندارى بەرزەفر
كە كەوتىتە ھىلانەى دلى پر برىن و تەژى ھەزمەوہ
داگىرت ئەكەم و گشت بالەكانى فرىنت لى ئەكەمەوہ

ئەلمانىا - بىلەفىلد (نەخۇشخانەى گلىاد ئاينس)

۲۰۱۷-۴-۲۴

-۱۵-

مروارېيەكانى ئەوين

لە بەردەم پەنچەرەى تەلخى چاۋەرۋانيدا شەۋە ھەنارېيەكانم ئەخۇمەۋە
ساتە كرىستالېيەكانم لەنيۇ لاپەرەكانى تەمەندا ھەپروون ھەپروون ئەبى

ژنىك لە رەنگى فرىشتە و لە نەژادى ھەنار، قوم قوم تەپرى خۇيم دادەتى
نىگا سارد و سەرەكانى دلم، بەزەردەخەنەيەكى مۇنالىزايى گەرم ئەكاتەۋە

موزىكى دەنگت، خۇشتىن سەدای فلووتېكە و شىنەباى بەھەشت ھىناۋىتى
لەو سېپدە دلتەنگەدا ھاتىت، لە مەعبەدى تەنھايدا گۆشەگىرانە ئەتلامەۋە

لەگەل كزەبايەكى پايزىي، بەچرپە باسى حكايت و جوانى تۇمان ئەكرد
ھەورىك گويى لىبوو، لە ھەژمەتا توايەۋە و نم نم باران بەسەرماندا بارى

چىتر ناپروانمە مالى شەو و سەرەتاتكىي ئەستىرەكانىش ھەژمار ناكەم
ئەزانم شەو چەند تاريكىش بى، خورى تو لەرۆژھەلاتى مندا ھەلدیتەوھ

چاوەروانى ئەو رۆژەم پىمبلىيى وەرە گوى لەم سترانەى ئەشق بگرە
ئەو گۆرانىيەى ھەموو سروشەت لەگەل خويدا پر ئەكات لە پرشنگ

واى لە من لە چاوەكانمەوھ ئەشق ئەباريىت و لە دليشمەوھ دلۆپە فرميسك
واى لە تو بۆنى ماچى منت گرتووه و تك تك ئاونگ لەسەر ليوت ئەنیشى

لە رووبارى ھەزەكانتا سەولى پىكگەيشتن لەھاژەى شەپۆليىكدا لى ئەدەم
ئاوھسەرى گيانم، لە شەختەترين رۆژى تەمەنما گولە نيلوفەر دەرئەكات

شيعرەكانم رەنگ و بۆنى تويان گرتووه، سىتارەكەشم ئاوازی شىيتى ئەژەنى
كړيوهى ئارەزووھكانم لە نيو نازى مەمكە پشكوييەكانتا خاموش ئەكەمەوھ

ئەمەوى خوريك بىم لە شەوھزەنگەكانتا، سەدات بىم كە بىدەنگى داتدەگرى
توش خويىنى دەرمارەكان و ئاوەدانى بە جوشى نيو رۆژانى تەنھايىم بە

پیاویکم له خیلئ شاعر جیماوم و گودوی چاوه پروانیت هزار جار کوشتوومی
ژنیکییت ئولفهتت به شاعیریکی نائومیدهوه گرتووه و دهرگای ئه شقی ئه کوتی

ئه شقت چ خه نجه ریکی ئه فسووناوی بوو، شاعر له دلمه وه فیچقه ئه کات؟!
ئوینت چ هه وره بروسکه یه ک بوو، جاریکی تر کانیاوی مه حالی ژیا نده وه؟!

تو که هاتیت بهر چنه یه ک نۆته و دوو باوهش تامی شیرینی دنیا ت بو هی نام
منیش که هاتم ئاوه زی پری هه ست و دلکی سه وز سه وزم بو کردیته دیاری

گویت له هاژم بی ت ئه و دهمه ی به سه رتا په رش و بلاو ئه بمه وه
له بهر شه وقی چرای حه په سان کتی بی ئه ستووری ئه شقم بخوینه وه

گوی له میلو دی ده نگم بگره ئه و کاته ی ده لیم ماچت ئه که م
وه رزه وشکه کانی ته مه نت به رامووسان پر ده که م له باراناو

گوی له هاواری ئه و شیعره م بگره که هیچ وهخت ته واو نابی
خه ونه وه نه وشه ییه کانت بخه ره بهر ریژنه ی شی تی و سه رسامیم

گوىٰ لە غەمگىنى پياوئىتىم بگرە كە بە ھونراوہ ئەتدوئىم
ژنىتى خۆتم لەنيو پىخەفە سارد و تەزيوہكەم بۆ جىبھىلە

گوىٰ بۆ راز و دوا دىرى چەند ساتى پيش خۆكوشتم رادىرە
پرە لەپەشىمانى و يادى پىكەننەكانى پوژانى زىرىنى ژوان

گوىٰ لەخوڤەى فرمىسكەم بگرە كاتى رويشتنى شەمەندەفەرى دابران
بينىم شەستە بارانى ئاسمانى حوزنەكانت مەزنتىن زىراني ھەلسان

لە كوڤوہ ھاتىت سەحرانى رۆح و كەلاوہى ژيانت ئاوہدان كردمەوہ؟
بۆ كوىٰ ئەرۆى، كە ھىشتا خۆم بۆ سەفەرى ئەشق كۆنەكردۆتەوہ؟

پىم بلىٰ لەكام گوڤشەى شىعردا پەنھان و بى سرتە ھەناسەت ئەدا؟
بىرمە كەوتىتە خەرەندى كتيبيكەوہ بە تيشكى حەرف و شىعەرەوہ!

ئەستىرەناس نىم بەلام تۆم لە ھەموو ئەستىرەكان پى پەونەقدارترە
شىخى سەنعانم و لەئافاتى رۆژگارى شوومدا توند توند دەستم بگرە!

شاریکی که شخه بووم پیش ئه وهی بکه و مه ژیر زریباری فرمیسه کانت
به بی تو ده واریکی کۆن و شرپ به دهم هه لمه تی گورگانه ی ره شه باوه

پیش ئه وهی لافاوی مه رگ بمبا به ماچه کانت پرپ بکه له ژیان
له دوا ی مه رگیش به ته نها باوه شیکت وه کانی ئه ژیمه وه

گوی له مونا جاتی موغیکی ئاشق بگره پیش وه رینی گولی ته مه ن
له هه ر دیریکی نه و مونا جاته دا سه دان بزهی خنکاو بدوزره وه

تو له زه تی ماچه ته ره شه ونمییه کانتیم پی ببه خشه
من هه زاران دیره شیعرت بوئه که مه قردیله ی پرچت

بو چه ند ساتیکیش بی به گه رمی له شی ناسکت دامپوشه
په یمان بی منیش مه جنونانه سه دان سال له ئه شقتا روئه چم

تو هه ر بو یه ک جار خه یالیکی ره نگا وره نگی خوتم بده ری
منیش له سه دان خه ونی زه رد و سووردا یادت ئه که مه وه

تۆ يەكجار بە نىرگزه چارى باوھشى گەرمەت ئاشنام بکە
منىش دەيان چار بۆ پەيکەرى جوانىت كرنووش ئەبەم

ماچىكت ئەكەم بە لىۋەكانتەۋە بىمىنىتەۋە كاتى پىدەكەنىت
ماچىكت ئەكەم بە پىلوتەۋە بىمىنىتەۋە كاتى فرمىسك ئەپرى

دلتەنگىيەكانت بۆ ئەكەمە گولدانىكى پىر كرىستالى بزە
تابلوۋى شادىيەكانىشت بۆ ئەگرمە چوارچىۋەى ھەتاۋ

من ئەۋ كائىنەم دوای سەراب كەۋتووم بۆيە ھەمىشە ستايشى ئاۋ ئەكەم
لە نىۋ تەمە پرتەقالىيەكانى خەيالدا، خۆم ئەدەمە بەر پىرشنگى عاتىفەت

بە زمانى پەپوولە و گىيا، بە خويىنى شىعر، زەردەپەرى ئەشقت ئەنوسم
بە فلچەى گەلا و بە بۇياخى پەلكەزىپرېنە رەسمى لەت لەت بونم ئەكىشم

چىرپاندەم بە گوۋى ئازارەكانما، چىتر نامەۋى سىروودى بى تاقەتى بلىمەۋە
نامەيەكەم بۆ نوسىت كە بىيىت بەرەنگە تۇخەكانى پىكەنن نۆژەنم بکەيتەۋە

قەدیسسیکم لە پەرستگای رووخواوی دڵدا، تەرانیمە بۆ تەنھایی ئەخوینمەوہ
عارفیکم کونجی مەیخانەم گرتووہ و بیر لە سووتانی رەزی رۆحم ئەکەمەوہ

چ ھەقیقەتیکە کە ماتماتیکی ئەشقمان ئەوہیہ: من لەگەڵ تۆ یەکسانین بە یەک؟
چ درۆیەکی زلە فیزیای دابراں منی مەجنوون لەگەڵ تۆی لەیلا ئەکاتە دووان؟

خۆم بەدەمە بەر شەنەبا یان گێژەلۆوکە، ھەر کامیان بیّت دەمھیننەوہ بەردەم تۆ!
خۆت بەدەیتە دەست رەشەبا یا رووباریکی پۆستەچی ئەتخەنەوہ سندووقی دلم

ھیندە سەیری ئاسمانم کردووہ، باران غیرە ئەکات ئاشقی کام ئەستیرە بووم
ھیندەم شیعر بۆ نووسیوو، قەلەم لە دوورەوہ ئەتناسی و ئیرەییەت پی ئەبا

چیرۆکی ژوانمان کەوتە ناو دەفتەرە خۆلەمیشییەکانی بیرەوہری
حکایەتی ماچەکانمان کەوتە نیو گەرووی بیروونی وشکە سالی

بە زمانی نیگا پیّت وتم خۆشەویستیت رژاوہتە نیو ھەستم
بە زاری دل پیم وتی ژنیك لە بنەچە ی گول بووہتە قیبلەم

خه یالیش بیّت هەر له کیشوهری ئە شقتا به یداخ هه لئه کهم
خه ونیش بیّت ده رگای ئەو خه ونه وه نه وشه وییه له خۆم دائه خه م

ئه گهر ئه وینت گر و ئاگریش بیّت ئە بمه ئاگر بازترین پیاو
ئه گهر ئە شقت رووباریش بیّت ئە بمه خنکاوترین مه له وان

تۆم له شاری مۆم و رووناکی و له کوچهی ئە شق دۆزییه وه
منت له مهمله که تی شیعر له هه لبهستی سووتاندا ناسی

چهند دوور بیت ههست به نزیکی و ترپه کانی دلّت ئە کهم
چهند هه لۆیه کی به رزه فر بیت به ماچ و نیگا که ویت ئە کهم

چی دره وشانه وهیه له بریسکه ی زه رده خه نه که تا ئە بیینم
چی هه لاتنه له کردنه وه ی ئامیزی پر میهرتا به دی ئە کهم

تا تۆم هه بیّت له کرپوهی زستانا، بۆنی نیرگز و به هار له ههستم دیت
تا تۆم هه بیّت له وشکه لانی هاویندا، پرووشه ی به فر به سه رما ئە باری

لە کارژیی یەكەمی ئەشقادا، تۆم خستە نیو دەشتی بە پیتی شیعر
لە رۆژی یەكەمی ژواندا، تۆم خستە نیو میرگی بە جۆشی ئارەزوو

لە نیگای یەكەمدا، پەرە ی نەرمی دلت و رۆچوونی خۆم لە تۆدا بینی
لە نامە ی یەكەمدا، فرمیسکتە بینی كە وەك جۆگە یەك خورە ی ئەهات

لە تەوراتی ئەقینداریی لە سفری ماچدا، خودا تۆی لە چاره نویووم
لە گزنگیکدا لەسەر دەوینی سینگم بە ماچ تاتۆی چیژت بۆ هەلکۆلیم

ئەخووزم ماله بچوو کەت بۆ بکەمە ئینجانە یەکی پر لە گول و ئەستیرە
ئەخووزم لە تەزیوی زەمەندا بە شەوقەو سوتانم بۆ تۆ بکەمە ئاگردان

کە ئەشقت لەمندا کەوتە شەپۆل، خەریکی ژماردنی دەریا خنکاوەکان بووم
کە شەوقت تاریکستانی رووناك کردەو، تەلقینی چرا کوژراوەکانم ئەکرد

پیش هاتنت بە خاچی بیزاریی و وەسوەسە ی خۆکوشتنەو هەلواسرابووم
لەگەل دەرکەوتنت هەموو چرکە یەك پیک پیک لە دایکبوونەو ئەخۆمەو

خوپرى باران لە دەنگى ناسكى تۆ ئەچىت كە ئەللى خۆشم ئەويى
ورشەى گەلە لە سەداى پەشوكاوى من ئەچى كە ئەللىم بىرت ئەكەم

گەر رۆژى ديار نەبووم لە گۆرستانى پەروانە دلشكاوكان بۆم بگەپرى
ئەگەر شەويك ون بووم لە شەوقى ئەستىرەيەكى بابردودا بمبىنەو

فېرم بگە ئەشق تسونامى فرمىسكى رoon و لافاوى بى ئوقرەى ماچە
فېرت ئەكەم خۆشەويستى گولەگەنمى سەوزى دەشتى بەپىتى ھەستە

وتت لە بەيانىيەكدا دىم، مشتىك ھەتاو بۆ تارىكى شەوكانت ئەھىنم
وتم لە شەويكدا دىم و تريفەى مانگ و مەشخەلى ئاتەشگات بۆ دىنم

پەشيمانم لەو تەمەنەى لە بى تويدا، كەوتبوو نيو گۆمى تەنھايىيەو
پەشيمانم لەو لە دايكبوونەى نەكەوتبوو ھەسارى نيگا نەرمەكانتەو

بە دەوھنى مېھرەبانى و بە گەلە ياقووتىيەكانى سۆزت گەرم دامبوئشە
بە بلىسەى ئاگرى چاۋە مەستەكانت دارستانى خەيالەكانم بسووتىنە

تۆلە كانى مېھرەبانىيى ھەلئەقولىيى، منىش لە ھەورىكدا چىر بوومەتەوہ
تابلووى بەيەك گەيشتنمان دلۆپ دلۆپى بارانىكە بو باوہشى فينكى كانى

زمانى فرمىسك ئەخوينمەوہ، چىرۆك بو ئەستىرەيەكى بىدار ئەگىرمەوہ
كۆلارەى خەيال م دوور ئەفرى تا بگاتە ئاسمانى بى بنى چاوەكانى تۆ

لەھەر شىعيرىكما غەمىك خوى شار دوتەوہ، لەھەر نىگايەكيشما ونبوونىك
لەيەكەم پليكانەى نىگا كردنما بەربوومەوہ ناو بەھەشتى دلرفىنى جوانىت

كە مردم سوتووەكەم بدن بەدەم ئەو رەشەبايەى ئەمباتەوہ بو لای يار
كە مردم بمخەنە تابووتى ماچەوہ و لە ئوقيانووسى چاوەكانيا بمنىژن

تۆ كاپتنى ئەو پاپۆرەى لە دەرياي ھەلچووى ھەستى مندا نقووم ئەبىت
منىش سەرقافلەى ئەو كاروانە تەنھايەم بەرەو خورى ئەوينت رى ئەپرى

كتىبى خەوننامە ئەخوينمەوہ، گوى لە پرتەوبۆلەى جادو وگەرەكان ئەگرم
ئەمەوى بزائم لە كام خەون و لە پيشبىنى چ ساحيرىكايە، دەرکەوتنى تۆ؟

خۆزگە ئەو مەرگە تالە وەستانى دلى پىنووسى شىعرەكانى من بووايه
خۆزگە گەلپىزانى گەلاكانى ئەشقت، وەرىنى گشت خەونەكانم ئەبوو

ھەر بىر لەوہ ئەكەمەوہ كە تۆ ھىچ سووچىكت نىيە لە ئازارچەشتنى منا
ئەوہ كلىپەى ئاگرى رۆحى خۆمە، گرى لە ھەموو كامەرانىيەكانم بەرداوە

باسى مەرگت بۆ ئەكەم، كە تەنھا ئەو كاترئىرى دلم لە ئەشقت رائەگرى
باسى ژيانت بۆ ئەكەم كە تەنھا ئەو، داھاتووم پىر ئەكات لە ئىستاي تۆ

بەدرىژايى شەو نانوم نالىم بەھوى تۆوہ بەلكو لەبەر دلى تەنگى خۆم
بە بەرىنى رۆژ خەون ئەبىنم، نالىم بە تەنھايى خۆمەوہ بەلكو بە تۆوہ

دلپەقىش بنوینى دلنبايت "ناتبوورم" ى من درۆيەكە ئەشق فىرى كردم
شەقامى چۆلى ئومىدم بە گۆلى شىعر رازاندۆتەوہ لەبەردەم ھەنگاوەكانتا

ھەمىشە دلە خورپەمە نەكا ماندوو بيت لەم خەرابستانەى رۆحى برىندارم
ھەمىشە لەوہ دلنبايم دىدەنى تۆ ئەبى بە ساپىژى برىنىكى قەتماغە نەبوو

كە تۆ دەرکە وتىت سرودى فرمىسكت بۆ گۆرېم بە گۆرانى پېكەن
كە من دەرکە وتم گريانى نائومىدېم بۆ گۆرېت بە سەماي بەختە وەرىي

ئەوينت دەنكە مروارىيەكە لە قوولتېن قوولايى دەرياي دلما رۆچووه
ئەشقى من ھەورە برووسكە و نەشئەيەكە سەرتاپاي رۆحتى گرتووه

لەوھتى مەي چاوەكانت ئەنۆشم، بادەم لە تامى ھەنگوين شيرينتر بووه
لەوھتى ئاگرى سەركيشيم ئەسووتېنى، بۆنكېزوت بۆتە خۆشترين عەترم

كتيبي دلّم بکەرەوہ و تير تير لەو شيعرانە پروانە بۆ تۆم نوسيووه
چراي چاوەکانم داگیرسینە و لە ناويدا تابلوی نيگا بيزارەکانم ببینە

دەروونم بۆتە خەرابستان و چيتر گولی ئارەزووی تیدا سەوز نابیت
سپیدەيەك وەرە و ئەسپى حەزەكانت لە كەلاوہى جەستەمدا زين بکە

باخيكي پاراو بووم، ئيستاش شارىكى خۆلەميشى بە دەست "با" وە
بارانىكى چاوباز بووم ئيستاش شەپۆليكى سووتاو لە ھەناوى دەرياوہ

دلوپە فرمىسكە كانم كۆيكەرەوۋە رووبارىكى مەرزونى لى دروست بىكە
لە شىعەرە كانما سوۋراغى خوت بىكە و تاجى شارنى عەشق لەسەر بىنى

ئەوۋە من و ھەستە كانمە لەبەردەمتا كرنووش بو جوانىت ئەبەين
ئەوۋە خوم و ديوانم موم ئاسا، بو بزەيەكت لەسەر خوت ئەتويىنەوۋە

خويىنى تويە لە لەشمدا دىت و ئەچى و ھىچ كات ناسرەوۋى
ئەوۋە بولبولى شىعەرە بو پەسنى جوانى جادوويت ئەخويىنى

ئەوۋە خويىنى تويە ئەپرژىتە ناو دەمارە مردوۋە كانى ھەستم
ئەوۋە منم لەپوژانى تەنھايى ياۋەر و لەغوربەتا ھەموو كەستم

ئەوۋە خويىنى تويە ۋەك ھاژەى تاڭگە لە دەروونما مەوج ئەدا
ئەوۋە پرشنگى ئەويىنى منە سەر بە تارىكى مالى دلتدا ئەكا

ئەوۋە خويىنى تويە ئاور لە ساردىي ھەناسەى تەزىوم بەرئەدا
ئەوۋە لافاۋى نىگا كانمە كە توۋ روۋە قوۋلايى چارەنووسم ئەبا

ئەو خويىنى تۆيە لە منا وەك جوگەيەك بەرەو مەزرا پرى ئەكا

ئەوئەش دلى منە وەك تەرمىك بە كىپى كەوتوۋە لەبەر پىتتا

پىش ئەوئەش ئەستىرەيەك لە تارىكى شەودا خوى بكوژى

مەنت بە جوړى چزانەد سەر دانەنەوئەش بۇ تىنى ھىچ ئاگرى

پىش ئەوئەش ھەموو شت رەنگى ئاۋابوونىكى ترسناك بگرى

بىنىم رۇخى ناسكت ھىند تەزىۋە وەك كۆترى ھەلدەلەرزى

پىش ئەوئەش خور لە كاتى ئاۋابووندا لەناۋ دەريادا بىخكى

زەردەخەنەكەتم بىنى لەگەل نەپرەسەكان بۇ ناديار ئەفرى

يەك ماچت لە گوپرى غەرىبى ھەزار سالە زىندووم ئەكاتەو

ۋەك چۆن تاكە نىگايەكى ساردت دەرگاي ژيانم لى دائەخات

گەر دەستم بگا بە لەشى تۆ، شەستەبارانىكم سەوزت ئەكەمەو

گەر دەمم بگا بە دەمت، شەرابىكە بۇ تاھەتايە خورمات ئەكاتەو

ئەلمانىا - سوئد

مارت و ئاپرىل و ماى ۲۰۱۷

-۱۶-

مۆسىقا ياھەرى شاعىرىكى خەمبارە

مۆسىقا "با" يەكى دىسوتاوۋە و بە كول بۇ شاعىرىكى ئەگرى و
ئەشق كانىيەكە لە تىرىفە ۋەك بت مانگى تابان ئەپەرسىتى،
مىنىش لە يەك كاتدا ھەم ژىيى مۆسىقا و ھەم كانىاۋى ئەشقم
دەم پىرە لە قسە كە بە شىعەر ناۋترى، ئەيدەمە دەست موزىك
سەرم پىرە لە غەم بە زار دەرنابىردى، ئەيدەمە دەست موزىك
مۆسىقاش گۆزەيەكە بەسەر شانى فرىشتەيەكە ۋە
تك تك ئاۋاز و خەمگىنى لى ئەپرىتتە سەر ئەو زەۋىيە
مىرۇق بە ئاگرى گوناھ و تاۋان كىردۈۋىيەتى بە سوتماك
مۆسىقا مامۇستاي شاعىرىكى خۇكۇزە
كە شىمشىرى ساموراي رۇزگار چەقىيە نىۋ دلى و
لە نىۋ مىرگوزارى شىعەردا بە خاكىيان سىپارد و
تائىستاش ۋىردە نۆتەي غەمگىنى لەنىۋ كىنەكەيدا ماۋە،

ئەو شاعىرەى دلى بەسەر تەنافى رزىوى سىرگى ژيانەوہ
ئەرۆىشت و لەناكاو بەربووہ نىو شانوى غەمەوہ
لە سپىدەيەكى زوودا لە خەونى خۆشبەختى راجلەكىنرا و
بە زنجىركراوى فرىياندايە بىابانى كاكى بەكاكى تەنھاييەوہ
مۇسىقا غەمبارە وەك ئەو شاعىرە خەيالىيەى
لە زەمەنى مۇمياكردنى دل و رەوانەكردنى ئەشق بو مۇزەخانە
بەسەر پىشتى پەلكەزىرېنەوہ ئەسپى ھەتاوى زىن ئەكرد و
لە چاوتروكاندنكىدا سروسىتى ئەخستە نىو فوتۇيەكەوہ،
چەرچەفى ئەدا بەسەر زامى قوولى جەستەى ھەلاھەلابووى خوى
كە نىنوكى تىژى دلشكان لە ھەموو لايەكەوہ كون كونى كرىبوو
ئەو شاعىرەى لە ھەسارەيەكى دوورەوہ ھاتبووہ ئىرە و
خورىپەى ئەخستە دلى ئەو زىيانە كویرانەى
موچرکە خۆشەكانى ئەشقىيان بەرەو دولى دابران رائەمالى
مۇسىقا دەفتەرىكى پرتەقالى دەستى شاعىرىكە كە
ھەردەم دەگرىى و كەس جوگەى فرمىسكەكانى نابىنىت
ھەردەم نالە و ھاوارىەتى ھىچ كەس دادوويىدادى نابىستى
ھەردەم غەم ئەنوسىت كەسىك نىيە دلۆپىك شادى پىبەخشى
ھەردەم ئەسووتى كەسىك نەھات بىخاتە ژىر بارانى خويەوہ

ھەردەم باخچەكان ئاۋ ئەدا، باخەوانىك گۈلىكى پىشكەش نەكرد
ھەردەم ژان و ئازار ئەنۈشى، ھەكىمىك نەبوو دەردى دەرمان بكا
ھەردەم بىدارە، ھىچ مەيخانەيەك تۆسقالى سەرمەستى پىنەدا
ھەردەم ئاشقە، ھىچ مەعشوقىك بىنازىيەكەى ھەلنەگرتوۋە
ھەردەم بانگەوازيەتى، كەس كەس لىي تىناگات جگە لە موزىك
ھەردەم بە دواى ھاۋرپىيەكا ئەگەرى، كەس ھاۋەلى نىيە جگە لە موزىك
مۇسىقا خەمگىنى شاعىرىكە كە چاۋەكانى رووبارى گرىانن
ژيان دلپەقى زۆر لەگەل كىردوۋە و مردن ھەمىشە لەسەر رىي ۋەستاۋە
خۇشىي ھەموو كات خۇي لى ئەشارىتەۋە و غەم ئەيخواتەۋە،
ئەشقىش تەنيا ئازارىكە بوى و فىراق ھەموو ۋەرزىك ئەيدورپتەۋە
پىكەنن قوورگى ئەسووتىنى و گرىان دەستى لە يەخەى نابىتەۋە
شامپانىي بىزارىي ئەخواتەۋە و خەۋى نارەحتى ئەيباتەۋە
دەمى خستۋتە نىۋ دەمى مەراق و لىۋى بە سووتان فىنك ئەبىتەۋە
مۇسىقا ھاۋرپىيەكى مېھرەبانى شاعىرىكى خەمبارە كە
تارىكى شەۋەكان لە خويناۋىي دىۋانىكدا ئەيگەوزىنن و
سەرماي تەنھايى لە پىخەفى شەقامىكى رووتەلەى ئەپپىچن،
بايەقووشى مەرگ رۆژى ھەزار جار لەسەر رۇحى ئەخوئىنى و
ھەزارەھا شىعر بە نەگووتراۋىي لە دواى بەجى ئەمىنى،

كۆترەكان لە وەرزی كۆچ بەرەو باكور جىیدەهیلن و
گىژەلووكەى بیهودەى بەرەو عەدەم رايدەپىچى
مۇسىقا ھاورپى شەوان و خەمخۆرى رۆژانى شاعىرىكە كە
لە وشكى بىابانى ژيان، دلېكى تەر تەرى لە خۆيدا دۆزىيەو
لە ماتەمىنى وەرینی گەلاكان، سەمايەكى نوپى بو ژيان داھىنا
لە سكوون و كپیدا، زایەلەيەكى جاويدانى بە ئاگاھىنايەو
لە كۆتايى دېرە شىعەرىكدا، سەرەتاي ئاوازيكى نەمرى ژەنى
لە سەرەتاي وشكەلانىدا، كۆتايى بە بارانىكى ھەمىشەيى ھىنا
لە چاوى دلەبەرەكەيدا

ئەلمانیا - بیلەفیلد (نەخۆشخانەى گلیاد ئاینس)

۲۰۱۷-۵-۱۸

- IV -

ئەشق سەرەتایە

ئەمەوی بە هیمنی و بە زمانیکی رهوان بە گویتا بچرپینم
رۆژەکان کۆتایی شەوێکانن و شەوێکانیش کۆتایی رۆژەکان
باران کۆتایی حەسرەتاوی هەورەکانە و هەورەکانیش کۆتایی
هالاوی دلی دەریاکان،
شاخ دوا هەنگاو و کۆتایی دەشتە و دەشتیش کۆتایی گەردەکان
ئاسمان کۆتایی زەوییه و زەویش کۆتایی ئاسمان،
ئای کە سەیرە! جادووێکە ئەوێه ئەشق هەردەم سەرەتایە!
ئەمەوی بە ئەسپایی بە گویتا بچرپینم
کۆتایی هیچ شتیک نییه و هیچ شتیکیش کۆتایی پی نای
فرمیسک کۆتایی زەردەخەنەیه و خەندەش کۆتایی ئەسرین
ژیان کۆتایی نەبوونە و مردنیش کۆتایی هەبوون

رووناكى كۆتايى تاريكويه و تاريكيش كۆتايى تيشك
رهشهبا كۆتايى ئارامىي سروسشته و سروسشتيش كۆتايى عهدهم
شهپول كۆتايى توورهيى زهريايه و زهرياش كۆتايى وشكانى
كهچى گيانى گيانم جادووهكه له وهدايه ئەشق هه ميشه سه رهتايه
ئه مهوى به دهنگيكي نه رمتر له سمفونى به گويتا بچرپينم
شاديى كۆتايى ناخوشيهكانه و ناخوشيش كۆتايى خوشى
ئازادىي كۆتايى كۆيلايه تيبه و كۆيلايه تيش كۆتايى خهونى ئازادىي
ماندوويىتى كۆتايى حهسانه وهيه و حهسانه وهش كۆتايى رهنجدانه
ئازار كۆتايى ئاسووده ييه و ئاسووده يش كۆتايى ژان و ئيش
نيگه رانىي كۆتايى گه شبينييه و گه شبينيش كۆتايى نائوميديى
خهون كۆتايى واقيعه و واقيعيش كۆتايى هه موو خهونه كان،
به لام نهينيه گه وره كه لي رهدايه، ئەشق به رده وام سه رهتايه
درهخت كۆتايى نه مامه و نه ماميش كۆتايى لقى درهختيكي تر
باخچه كۆتايى بيروونه و بيروونيش كۆتايى پر حه ژمه تي ئاو
چيمه ن كۆتايى دارستانه و دارستانيش كۆتايى روته لان
كورسى كۆتايى پادشاكانه و پادشاكانيش كۆتايى رهوشت
په نجه ره كۆتايى ئاسو رونه كانه و ئاسووى رونيش كۆتايى شه وه زهنگ
ببينه ته لئيسمه كه هه ر لي رهدايه، ئەشق هه ميشه هه ر سه رهتايه

ئەمەوى بەدەنگىكى تەژى كەسەرەو بەچرپىنم بە گویتا
روانين كۆتايى چاوداخستنه و چاوداخستنىش كۆتايى بىركردنەو
وتن كۆتايى بىدەنگىيە و بىدەنگىش كۆتايى قسەكردن
گولدان دوا ژوانگەى گولە و گوليش دوا ئاوازى باخچە
شەراب دوا فرمىسكى تىرىيە و تىرىش دوا مروارى رەن
لە بىرى مەكە گىانى گىانم ئەشق ھەمىشە ھەر سەرەتايە
ئەمەوى بە دەنگىكى غەرىبانەو بەچرپىنم بە گویتا
گوومان كۆتايى يەقىنە و يەقىنىش كۆتايى پرسىيار
پرسىيار كۆتايى وەلامە و وەلامىش كۆتايى پرسىيارىكى تر
ھەلۋەرىن كۆتايى چرۋكردنە و چرۋكردنىش كۆتايى ھەلۋەرىنىكى تر
ئاوینە كۆتايى روانىنە و روانىنىش كۆتايى تەمەنى ئاوينە
پەرسىتگا كۆتايى خودايە و خوداش كۆتايى ئەقلە
"ھىچ" كۆتايى ھەموو شتىكە و ھەموو شتىكىش كۆتايى "ھىچ" ە
گىانى گىانم سەيرەكە لەو ھەدايە ھەمىشە ئەشق سەرەتايە!
ئەشق سەرەتايى بى كۆتايى و بى برانەو ھەموو شتىكە

ئەلمانىا - بىلەفیلد (نەخۇشخانەى گلىاد ئاينس)

۲۰۱۷-۵-۲۷

-۱۸-

هەناسەکانی دواى ئاشقبوون

ماچەکانم کلپەى ئاگرێکن گەر لە دارستانی حەزت بەرئەدەن
وہک لاو لاو بە سنەوبەرى بالای کریستالیتا هەلئەزنن و
لە نیو مەمکەکانتا وہک پارچە ئەلماسیك ئەبریسکینەوہ
وہرە لەو دەمەى بزەکان بە لیومەوہ دەست ئەکەن بە وەرین
یان لەو کاتانەى وہک پاشماوہیەک فری ئەدریمەوہ سەرنووێلک
بە ماچە بریقەدارەکانت پرچی رۆژگارە تالەکانم بروتینەوہ و
هەردوو دەستی تاساوم لەنیو نازی مەمکۆلانتا کۆبکەرەوہ

کراسە خویناوییەکەم ببەنەوہ بۆ دایکم
گەنجیم لە نیو زیندانى پیری دەربکەن
مەرگم بە ئاوی شیرینی ژیان بسمیل بکەن
ئاواتەکانم لەنیو قەفەزى سەرم ئازاد بکەن

ھەسرەتە كانم لەسىدارەى رۇحم داگرنە خواری
پەنچەرە داخراوہ ژەنگرتووەكانى ئومىدم بکەنەوہ
روانىنە خنكاوہكانم لە زەریای پەژارە دەربەینن
كراسە خویناوییەكەم ببەنەوہ بۆ داىكم
پىی بلىن كورە چاو دەریایىيەكەت بالندەيەكى كوچەریی و
دوايىن شەھىدى داستانى ئەوین بوو

من جیت ناهیلم

تاكو زریانى رۇحم لە باوہشتا هیور نەبیتهوہ
تاكو بارانى چاوہكانم بەسەر مەزرای میهرتا نەبارى
تاكو خوناوى تەنھاییم بە فرمیسكت نەشوّمەوہ

من جیت ناهیلم

تاكوو خەرابستانى دلم بە ماچەكانت نەكەمە گولشەن
تاكو ژوورى چۆلى سۆزم پىر نەكەم لە پىكەنینهكەت
تاكو ھەستى پەرتم لەنیو نیگاكانتا كۆنەكەمەوہ

من جیت ناهیلم

وەرە لە ئاوينەى فرمىسكە كانما تابلوى ناسكى خوت بېينە و
لەسەفەرى ئەشقا لە دەربەندى ديوانەى لەسەرم بوەستە،
لە پەنجەرەى چاوەروانىيەو دەوبارە سەيرى دەركەوتنم بکە و
لە نويزى خوشەويستيدا رۆژى حەقدە جار ناوم بەينە،
لە خەيالئىكى پەمەييدا دلە كيوييەكەم دەستەمۆ و مالى بکە و
لە ئاسمانى منەوە گۆرانى بۆ بالندە بيزارەكان بچرە
لە كوتايشا خەونە خالييەكانم پەر بکە لە بريسكەى ئەوينت

كە توامەو لە تودا، قاوەى رۆحتم شيرين كرد
كە توامەو تياتدا شابالەكانى فرينم کرانەو
كە توامەو لە خەيالەكانتا، بوويتە لاولاويك
بە ئارەزوو سېيىيەكانى دلې منا هەلگەرايت

لە زەمەنى ديوانەكانەو هاتووم و
باھۆزى ئەشقت لە دوورەو منى هينا،
خۆشم ئەويى تا دوا هەناسەى وجود و
يەكەمىن ويستگەى تاريكى نيو گۆر
پيش مەرگم هەر ديم و

ئاۋى گۆزەى مەمكەكانت ئەخۆمەوہ
ئەگەر بزىنم دوا ھەناسەى ژيانمە
ليوى وشكەم لە تەپرايى ليوت ناكەمەوہ
ئازىزم لە نامەى دلما بو نوسىووى
مردن لە ئامىزى تۇدا تۈانەوہيە لە ژيانا
ژيانىشم مەرگىكە لە تاسەى دوورىيەكەتا

ئەو دەمەى دەم ئەكەمە ناو خۇشاۋى دەمتەوہ
تەك تەك ئاۋى چىژ بەر پىي رۇحمان ئەشواتەوہ
كاتى پەنجەكانم لەنيو مەمكەكانتا گىتارى گۈوشىن ئەژەنى
سەراپا گيانمان لە بارانى بە خورپى چىژ ھەلدەكىشىرى
كاتى ۋەك كانى ۋ چەم جەستەمان تىكەلاۋى يەكتەر ئەبى
ۋەك دوو مەل دەروازەى ئاسمانى راموسان بەروومان ئەكرىتەوہ

ۋاز لە سەفەر بەيىنە، من لەوسەرى سەفەرەوہ ھاتووم
ۋاز لە كۆتر بەيىنە، لە شانشىنى پەروانەوہ ھاتووم
ۋاز لە دلتنەنگى بەيىنە، لە ھازەى پىكەننەوہ ھاتووم
ۋاز لە كاتزىمىر بەيىنە، لە دەروەى زەمەنەوہ ھاتووم

واز لە نیشتمان بەینە، لە دۆزەخی تاراوگەووە هاتووم
واز لە ئاگر و کلپە بەینە، لە مەجەپەری ئاوەووە هاتووم
واز لە مانگەشەو بەینە، لە تینی هەتاووەووە هاتووم
واز لە تەمەن بەینە، بە بێشکەکە ی مندالییەووە هاتووم
واز لە شەرم بەینە، لە کیشووری ماچستانەووە هاتووم
هاتووم تا مەغریبە کانت بخەمە کۆشی سپی دەکانمەووە
هاتووم تا هاوارە کانت بخەمە دێرەکانی بێ دەنگیمەووە
هاتووم تا دلێ گیلاییت بخەمە قەفەزی ئەوینی خۆمەووە

عەشقت بوو تە خەونم و هیچ ناخەوم بێ ئەوێ
لە گەشتیکی خەیاڵنایمێدا پیت نەلیم
دەمارە کانت پڕ پڕ بکە لە خوینی یاخیبوونم
تەمبووری دەرکەوتن و هاتنت روو و من بژەنە
نامە دلەرە فینە کانت بە مرە کەبی ماچە کانت بنووسەووە
هەورە گەرۆکە کانت بە ئاسمانی تەنهاییم بسپیڕە
دۆزەخت لە بەهەشتی گۆرانییە ئاشقانە کانت فینک بکەرەووە
سەرکیشییە کانت بخزینە نیو شیعرە سەرگەردانە کانمەووە
شەو ئەنگووستە چاوە کانت لە رووناکی رۆژە کانت هەلکیشە

پەيكەرى جاويدانى ئەوينت لەسەر تەمەنم ھەلبكۆلە
نىگا نەرمەكانت بخە نىو توپى چاۋە سەوزەكانمەۋە
پۆستەكانى خەيالت بخە نىو سىندووقە سوورەكەى دلمەۋە
سەفەرەكانت با لەسەر ئەو خەيتەرە بىت دەتگەيەنى بە من
ۋەرىن و خەزانەكانت لە باخچەى سۆز و مەستىما بپروينەۋە
دەفتەر و يئەكانت بە حىبرى ئەسرىنەكانم رەنگ بکە
ھەنسكەكانى بىزارىت بکە بە ئاۋازىك بۆ سترانە قەرەجىيەكەم
بىرەۋەرىيەكانت لە بۆنى پىكىك عەتردا بنىرنە بۆ قەلەمەكەم
دلە رەنجاۋەكەشت بە كزەباى خوشەۋىستىا رەۋانەى چاۋەپروانىم بکە

ئارەزوومە جەنگى ئەشقت لەگەل بکەم
ئارەزوومە تىروانىنەكانت لىۋانلىۋ بکەم لە وئىنە فەنتازىيەكانى خۆم
پرچى ژاكاوت بە پەنجەى ناسكى شىعرە دلتهرەكانم شانە بکەم
توورەيىيەكانت بە ئاگرىبەستى ماچە شىلكىيەكانم ئارام بکەمەۋە
دلپرەقىيەكانت لەبەر پىيى غروورى تىكشكاوم بچەمىنمەۋە
ھەرەسەكانت لە جەنگى ئەشقا ميدالىيى ئازايەتى بکەنە مل
رابردووت بەدەم بە دەم رووبارى ئىستا و ساتە رۇمانسىيەكانمەۋە
خەمۆكى و تۇرانەكانت بۆ بخەمە نىو سەبەتەى گەشپىنمەۋە

ژورە چۆلەكەت پىر بىكەم لە جىرئوۋە جىرئوۋە خۇشەۋىستى
چىكى مەنفاكەت بە ئاۋى شىرىنى نىشتىمانى زامدارم بىشۇمەۋە
ۋاقىعى بىرىندار ۋ تالت بىخەمە گىرفانە بەتالەكانى دلخۇشىمەۋە
يادگارپىيەكانت لە ئەلبوۋمى رەنگاورەنگى ئايندەمدا ھەلبىگرم
زەردەخەنەى مندالىت لە ھەسرەتەكانى ژواندا بۇ بگەرىنمەۋە
لە دەرياي ئەشقىشتا بە دۋاى كەشتى ۋىلى دلما بگەرىم

بىزارىي دەستى ناۋەتەۋە بىنەققام

مەشۋوقىك نىيە دەستى لە گەردنم بىكاتەۋە

غوربەت بەردى بىپرەھمى ئەگرىتە شوۋشەى رۇحم

مەشۋوقىك نەبوۋ وردوخاشبوونم كۆبىكاتەۋە

ئاگرى مەرگ ئاورىشىمى ژيانم ئەسۋوتىنى

مەشۋوقىك نەھات ھەيرانى بۇ سوۋتانم بلى

مىژۋو لەنىۋتەمى خۇيدا ونم ئەكات

مەشۋوقىك نەھات لاپەرە تۈزلىنىشتۋەكانم ھەلداتەۋە

ژيان خەنجەرىكە لەسەد لاۋە بىرىندارى كردووم

مەشۋوقىك نەبوۋ خۋىنى رژاوم بىكاتە خەنەى پەنچەكانى

تارىكىي ۋەك ئەختەبوۋت شالاۋ بۇ چاۋەكانم ئەھىنى

مەشوقىڭ نىيە دەستىم بگىرى بۇ سەر پلىكانەكانى پەلكەزىپىنە
نىشتمان ھەموو دەرگاكانى خۇيم لى قفل ئەدات
مەشوقىڭ نەھات كىلى نىشتمانى ئامىزىم بداتە دەست
باھۇزى خۇكوشتن چىراى شىعەرەكانم ئەكوزىنئىتەوہ
مەشوقىڭ نىيە لە ئەشكەوتى مەراقدا دەر مېھىنى
ئەھرىمەن پلانى سەفەرىكى ھەتاھەتايىم بۇ دائەپرىزى
مەشوقىڭ نەبوو بە فرىشتەى ژيانەوہم بناسىنى
بىبابان لە وشكى ھەناسەكانى خۇيدا ئەمخنىكىنى
مەشوقىڭ نەھات تاكو مالى ئاو چاوساغم بىت

خەلكى ولاتى ئەشق و شارى فرمىسكە رەنگىنەكانم
چامەيەكى گرینۆكم بىرپار بوو شىركۆ بىكەس بىنووسىتەوہ
چىرۆكىكى ئەفسووناویم لەپىنووسەكەى ماركىز بوومەتەوہ
رۇمانىكى سەررەپۇم لە دەستنووسەكانى كافكادا ون بووم
پىرە پالەوانىكم لە شانۇنامەكانى شكسپىردا ئەبىنرىم
داستانىكى خەمگىنم لە خەيالەكانى گۆتەدا لەدايك بووم
كتىبخانەيەكى سەرھەلگرتووم نازم حىكمەت نازم ھەلئەگرى
عاشقىكى پەروبالكراوم لەشىعەرەكانى قەبانى دا دەكەومەوہ بالەفرى

سەرخۇشىكى بى نەوام، بىرىخت ئەمخاتە سەر تەختى شانۇ
زامىكى ساپىژنەبووى دىرىنم، حەزرتى نالى دىر دىر ئەمھونىتەوہ
شەقامىكى چۆلى كەساسم، مايرھۆلد ئەمكاتە سىنارىو
دەروىشىكىم لەسەر تەرىقەتى يار، حەلاج ئەمھىنىتە گۆ
شىتتىكىم بى خانە لە ژيان، سلقادور دالى ئەمنەخشىنى بە تابلۇ
شاخىكى بەفرىنم، تەنھا پاموك لە زمانى تۈانەوہم تىنەگات
مەسىحىكى لەچوارمىخە دراوم، ئۆگەستىن خەونم ئەخوینىتەوہ
كورى دايكىكى دل ھەلقراوم، تەنھا گۆركى چاك ئەمناسىتەوہ
پادشای تەختى كویرەوہرىم، ساراماگۆ شەونخونىم بەدىارەوہ ئەكىشى
نامۆیەكى ویلم، ئەوہ ئەلبىر كامۆیە لە رۆحى مۆرسودا ئەمدۆزىتەوہ
زۆربایەكى سەرگەردانم، پەرەمووچى كازانتزاكىس خۆشەویستى كردم
كۆرەى پرتەقالم، یۈستان گاردەر نھىنىیەكانى شاردوومەتەوہ
ئەلماسىكى فەرامۆشكراوم، خواوہندى ئەقیندارىی ھەلمئەگرىتەوہ

غوربەتەكەى ناخم كتیبىكە
ویرانبوونى پیاویكى ئاورىشىمى تیا بخوینەوہ
پەيقە تەرەكانم ئاوینەیەكە
وشكبوونى گەلا رەنگاورەنگەكانى وجودمى تیا ببینەوہ
ئەو چەمە لیلهى ژيان لیتاویكە

تەرمى بەرائتە كوزراوۋە كانمى لەسەر ھەلگەرەو
ھەناسە گەرمە كانى ھاوین گېرەيەكە
لە دەربەندى حوزنە ئەبەدىيە كانمەو ھەلدەكا
ئەو ھەموو ديوانە شىعرە بوركانىكە
ئىلھام لە تالىي پەژارە كانى منەو ۋەرنەگرى
ئەو ھەموو تەنھاييە زارۋيەكە
لەسەر پشتى ساتە تۆراوۋە كانم كەوتۈتە گاگۆلكى
ئەو بۇنە خوشەي ھەناسەت عەترىكە
لەو كاتەي سەرت ئەنىي بە دلەمەو ۋە تەك ئەپرى
ھاژە ھاژى تاڭگەي ھەناوم تامەزرۋىيەكە
لەنىو ھەموو شاخوئىنبەرە كانمەو بەرەو لاي تۆدى
ئەو ھەموو تۈنەو ھەيە رىنىشاندەرىكە
رىگەي مەيخانەي چاۋەكانتم پى ئەبرى
ئەو ھەموو قەسىدە تەپ و پاراۋە تالانەو ھەيەكە
لە باۋەشى خەزان و رۇژانى بى تۆيدا ئەسەرەي
ئەو دوو جۆگەيەي چاۋەكانم بارانىكە
لەگەل ۋەتنى "خوشم ئەويى" دا بەلىزمە دائەبارى

ئەلمانىا - دانىمارك - سوئد

بەھار و ھاوینی ۲۰۱۷

- ۱۹ -

ستایشی گولە نیلوفەر

تۆ ئەو گولە نیلوفەرە لە دەمانەدا رسکای
کەلکەلەیی خۆکوشتن مێشکی گرتبووم و
سەگە ھارەکەیی مەرگ کەلەبەیی لە تەمەنم گیر کردبوو
پەرداخی عومرم نیووی زیاتر رژابوو سەر
ئەو وشکەلانەیی ھەتاو دوگمەیی سینگی کردبوو و
چرچ و لۆچی زەمەن بە لاشەییەو دەرکەوتبوو
تۆفانیکی لە چاوەکانما دەستیپیکرد بوو
دەستی لە بینەقاقای زارۆکی خۆشنوودیم گیرکردبوو
شیتانە مەوجی ئەدا و بەھیچ خوایەکی ژیر نەدەکرایەو
مانگیکی برینداربووم لە ئاسمانی ھەلۆرینا
شیووم دەچوووە سەر ئەو ئەستێرە خۆکوژانەیی

بە قاپىك نەوتى غەم و دەنكە شقارتەنى كەساسى
گريان لە جەستەنى خۆيان بەرئەدا
سەفەرىك كەلەنى داگرتبووم، بەرەو دوورگەنى زام
بە رېگا پىچاوپىچەكانى يادەوهرىيدا گوزەرم ئەكرد و
لە ناكاو كۆترىكى بى نەوا و بى هيلانە ناسىمىيەو و
وتى تۆ نەوەنى رەسەنى بى نازىت و
ئىتر ئەو مەنم بەسەر ژانەكانتا ئەگمىنم و
تەمبوورى شىعەرىكى تەرت بۆ ئەژەنم
دەرەختىكى پىچ ئالتوونى بووم
دارستانى ردىن سەوز دەرىكردم و
بەهار بەلامدا نەئەهات،
پايزىش گەلا زىرپىنەكانى ئەوهراند
لە رووبارى قەسىدە حەزىنەكاندا مەلەم ئەكرد و
خۆم بە لچكى شىعەرىكى بىدەنگەو و گرتبوو وەو،
لە ناو دىوانىكىشا شەپۆلى گريانەكانم و
خامۆشى شەوانم چاپ كرابوو
تەلارى رووخسارم بەسەرىەكدا رووخابوو
جەنازەنى خۆزگەكانم كەوتبوو و ژىر دار و بەردووەكەنى و

قەلەپرەشى فەرامۆشكردن دەندووكى لە جەستەم ئەدا
هەر رۆژەى پارچەيەك لە لەشمى دائەكرمان
حەزىيە رەشبينى كامەرانييەكانى ئەكرۆشتم
گەشبينى لە مېژ بوو خيانەتى لىكردبووم و
لە پشتەوهرە خەنجەرى لە هەموو هيواكەم دابوو
رەنج و حەسرەتكيشان ببوو دەزگيرانم
بېراربوو لە شەويكى قەترانيدا زەماوهند بگەين و
لە دورگەى خۆكوشتندا كوخيكي بچكولانە بگەينه مەنزل
تۆ لەم كاتانەدا چەشنى گولە نيلوفەريك لە منا روايت و
لە نيو گريانەكانى شەوانما بوويتە مامانى رۆژانى پىر پىكەنينم
لە نيو وەسوسەى خۆكوشتەنا هەنجەتى ژيانت پىگرتم
لە نيو گۆمى تەلخى فيراقدا، كانىيەكى روونت نيشاندام
پىكەووش دەستنوويژى ئەشقيكى جاويدانىمان گرت و
پەيمانمان بە ماچ دا، دەم لە نيو دەمى يەكتەر بژين
بەلئيمان بە ژيان دا، لە نيو دللى يەكتەر بمرين

ئەلمانيا - بيلەفيلد

۲۰۱۷-۶-۸

نەخۆشخانەى گلياد ئاينس - شتاسيوونى نەخۆشى سەرەتان

- ۲۰ -

پەرچنەيەك لە بۆنى گزنگ

ساتيک چومە ژيړ خاك پړ به گەرووم هاوارم ئەكەم ئەشق ئاينم بوو
ژنيك لەتوخمی پەروانە فەرمانرەواي سەرتەختی ئيمپراتوريای دلم بوو

كاتی رەوانم لەسەر شاپەری بالی فریشتەيەك بەرز ئەبیتەوہ بو ئاسمان
بە خوداوەند ئەلیم ئاشقی ژنيکی سرك بووم لە سولالەي با و توفان

كاتی لە تراويلەكەوہ ترنجامە کاریزی روون و بیگەردی میهرەبانیتەوہ
تریفەت لەبەر پیمدا راخست و دەروازەي گزنگت بە پرومدا کردەوہ

كاتی ئەشقت خوی گەياندە دلم و وەك ماسیيەك بووم بە تۆپری تۆوہ
بیرتە لەسەر تەمی پەنجەرەي خەونیك نووسیم ئەشق دوا گۆرانی منە

بۇ دۆزىنەۋەم سەرت كىرد بە ھەزار كەلاۋەي رووخاۋ و ويرانبوۋدا
نەتزانى لە ژيىر دارتوويەكى بى نازدا ميژوۋى گەلاپريزان ئەنووسمەۋە

پيىش ھەرەسھيىنانى شەۋ لە خەونمدا بۆنى پەرىچنەيەك گىزنگم كىردبوۋ
ھەر تۆ دەركەوتىت لەگەل تيشكى ھەتاۋ كەۋتمە مەراقى ژوانىكەۋە

پيىش زەمەنى لە سىدارەدانى باخچە ھىچ كاتىك بۆنى ھەناسەت نەكىردم
ئىستاش ئىشك ئەگىرىت بەدىار خۆلەمىشى بابردوۋى ھەسرەتەكانمەۋە

كاتى بە ئاسمانەۋە تۆم ئەبىنى لە جەستەي ھەۋرىكى سەرخۇشدا
نەمدەزانى رۇژىك دى دلۆپ دلۆپ فرمىسكەكانت ئەبارىتە سەر دلّم

بىرمە لە ساتى مەرگى چلە نىرگىزدا تاڭگەي ھەستت رژايە ناۋ منەۋە
كانىيەكى تىرت پىناساندم لەۋديو تەمتوومانى مەرگ و فەناۋونەۋە

ھەر ئەوئەندە ئەزانم لەدلى تۆو ھەئەقوليم رىچكە ئەگرم بۇ ناو رۇحت
ئەو ەزانە لە ئەشقى منەو ئەباريى و جۆگە لە ئەبەستى بۇ ناو ھەستم

لە يادى مەكە ئادرىسى ھەمىشەيىم لە گەرەكى ھەناسە گەرمەكانتدايە
لە يادى ناكەم گۆرى جاويدانى ئەشقم لە پرچە قەترانييەكانى تۆدایە

۲۰۱۷-۲-۲۸

نەخۇشخانەى گلياد ئاينس - شتاسيۆنى نەخۇشى سەرەتان

- ۲۱ -

تۆ لە خەونى مندا

دوینى شەو خەونىكى خوشم پىۋە بينىت
لە خەوندا تۆ بويىتە گۆلى ناو گۆلدانى دلم

لە خەونما تۆ قوم قوم شەرابى ليۋى منت ئەنۋشى
منىش ئۆكسجىنى ھەناسەتم بە تاسەۋە ھەلدەمژى

لە خەوندا تۆ ماچە بى كۆتاكانى منت ئەژمارد
منىش تريفەي پزۋاۋى لەزەتم كۆ ئەكردەۋە

لە خەوندا تۆ دەستى ھەزەكانت خستە ناو مېرگى لەشم
منىش لە دەرياي خۆزگەكانم ۋەك بەلەمىك نغروم كردى

لە خەونما

تۆ بە پەنجەى مېھرەبانى ختوكەى پياوئىتت دەدام
منىش لەنيو چىمەنى قزتدا بەدواى ژنىتتا وىل بووم

لە خەونما

ئاوى ژنىتى خۆت لەسەر جەستەم دلۆپ دلۆپ رزاند
منىش ھەستى خۆم ۋەك نىگارېك لەسەر رۆحت نەخشاند

لە خەونما

توند توند دەستت گرتم بەرەو بەھەشتى لەشى نەرمەت
منىش بەوپەرى دلخوشىيەو ۋە ئاگرى دۆزەخم لە خۆم ئەتەكەند

لە خەونما

تۆ سەرى ئاواتت خستبوو ۋە سەر شانى ماندووم
منىش يەك يەك ترپەكانى دلتم ئەنووסיيەو

لە خەونما

تۆ لە بەھەشتەۋە بە راكردن بەرەو ئامپىزى من ئەھاتى
منىش لە دوورگەى خەيالەۋە بەرەو دىنباى تۆ ئەپەرېمەۋە

لە خەونما

سەيرى يەكترمان ئەكرد، بە موزىكى بېدەنگى يەكمان ئەدواند
بە ماچى رۆژۋوى بېدەنگىمان بۆ ھەزارانى ماچى تر شكاند

لە خەونما

بەزمانى دەريا قسەمان ئەكرد و شىعرمان بۆ شەپۆل ئەنووسى
سەحرانى لىۋەكانمان شەلال ئەبوون لە تامى لىمۆى بەيەك گەيشتن

لە خەونما

ماچىكت پى بەخشىم تەرتر لە باران، سەوزتر لە لە سىماى بەھار
گەرمتەر لە پىشكۆ و روونتر لە ئاۋ و رووناكتر لە زەردەخەنەى ھەتاۋ

لە خەونما

تریفەهی مانگت ئەخویندەوه و منیش راقەهی کزەبام بۆ ئەکردیت
بووبیتە ئیلاهی جوانی و ئەوین، بەتاسەوه کړنووشم بۆ ئەبردیت

۲۰۱۶-۱۲-۲۲

ئەلمانیا - بیلەفیلد

نەخۆشخانەهی گلیاد ئاینس - شتاسیۆنی نەخۆشی سەرەتان

- ۲۲ -

کۆتایی من

کۆتایی من ئەکەوئیتە دەستیپێکی وەرزه ئالەکانی عەدەم
هەر ئەو دەمە ی تاریکی چاوی شەمعی کویڕ ئەکات و
ئەو دەمە ی ئاو گەر لە خۆی بەرئەدات، منیش کۆتاییم دی
کۆتایییەتەم ئەکەوئیتە دوا وەرزی چاوە پروانیی بەسالاچووم و
لە هەراچکردنی تەمەنم لە بازارە چۆلەکە ی مردندا دەستیپێئەکا
کۆتاییم لە دوا دیڕی قەسیدە یە کدا خۆی حەشارداو و
بە دوا قەترە خوینم نوسیوومە ژیان درکێک بوو لە رۆح چەقی
کۆتاییم لە سەرەتای ئەو گەمە یەو دەستیپێکرد تۆ ناوتنا ئەشق و
منیش بە گەمە شەرحنە کراو ی مەحالی پیناسەم کرد
کۆتاییم ئەو شەو شەختە یە بوو لە گەل بارانی هاوڕیما هاتم و
وەک کۆتریک لە بەردەم پەنجەرە ی بی مروو تیتدا هەلتروشکام
کۆتاییم ئەو رۆژە تەلخە بوو بە دەم سەفەرێکەو و رژام
بە دیار تەنهایی و خەونیکی پیرەو بوومە سەراب
کۆتایی من ئەو ئیوارە مەلۆلە بوو دلم سەرتاپا بوو بە سەحرا و

ئاسمانى دلم بە بېدەنگىيەكەت بوو گۆرستانى ئەستېرە و مانگ
كۆتايى من ئەو سېپىدە دلتهنگە بوو بە ئازارەكانى وجوددا ھەلزنەم و
لە بەرزايى چىيى و ھەممەو بەربوومەو بۇ نىو كۆشى ھەقىقەت
كۆتايى من نىو پۈيەكى فېدارە تىايدا برىنى خەمگىنىم ئەكولىتەو و
قورگم لىوانلىو ئەبىت لە نۆتەى رەشپووش و گرېنوك
كۆتايىم زەردەپەرىكە پەرداخى ئەوېنم سەرەورپىژ ئەبى لە ۋەحشەت و
تۆۋى فەنابوون لەسەر بست بە بستى ئارەزوو پەمەيەكانم ئەپروى
كۆتايىم ساتىكە گىژەلووكەى دوورىى مالى ئەشقى پەرش و بلاۋ كەردەو و
شىرپەنجەى گوومان ھېشووې ھەموو يەقىنەكانمى دارزاند
كۆتايى من ئەو چركەساتەيە پىكەنېنەكانم رەنگى گۆرستان ئەگرن و
دلە كرېستالېيەكەم لەژىر ھەورى دلپەقىيەكانتا ھەپروون ھەپروون ئەبى
كۆتايى من ئەو زەمەنەيە ژوانگەكان ئەبەنە سەنگەرى سەربازەكان و
شارى قاقا و خەنېنەو مان پىر پىر ئەبىت لە ترس و بېدەنگى
كۆتايىم لەو ەسەردە ئەبى پەپولە بەتۆمەتى بۇنكردنى گول لەقەنارە ئەدرى و
ئەھرىمەن روناكى ئاتەشگاي ەشق لە رەنگى قەترانى تارىكى ھەلئەكىشى

ھاۋىنى ۲۰۱۳

تاران - شەھرىار

- ھوتېل باغ گىلاس -

23

دوايىن غەزەلى مائىئاوايى

من كه به خەندەيەك ئەمەرم،
تۆ بۆ بە فرمىيسك ئەمەمكوزى؟
من كه بۆ شەوقى مۆمىك ئەمەرم،
بۆ لە تارىكتىن شەودا ئەمەمكوزى؟
من كه بۆ تىشكى هەتاوم ئەمەرم،
بۆ بەشاردەنەوہى مانگى تابان ئەمەمكوزى؟
من كه بە وشەيەكى زىر ئەمەرم،
تۆ بۆ بە قامووسىك لە دلرەقى ئەمەمكوزى؟
من كه بۆ مشتى ئاو ئەمەرم،
بۆچى بە تىنوئىتى لە سەحراى دلتا ئەمەمكوزى؟
من كه بە پەرى بالى فرىشتەيەك ئەمەرم،
بۆ بە چەقوى كولى ئەھرىمەن ئەمەمكوزى؟
من كه بۆ خەونىكى كرېستالى ئەمەرم،
تۆ بۆ لە بۆتەى كابووسدا ئەمەمكوزى؟
من كه بە نىگايەكى گەرم ئەمەرم،

تۆ بۇ لە بەستەلەكى غەربىيدا ئەمكوزى؟

من كه له نيو حەشاماتى خەلكدا ئەمرم،

بۇ لە كونجى تەنياييدا ئەمكوزى؟

من كه له ساتى تەماشاي پەلكەزىرېنەدا ئەمرم،

بۇ بە ھەورە بروسكەى داپران ئەمكوزى؟

من كه به تنوكيك باران ئەمرم،

تۆ بۇ بە رەھىللە و بۆران ئەمكوزى؟

من كه به دەنگى ناسكى موزيك ئەمرم،

بۇ بە ژاوەژاوى دەمى رۆشتن ئەمكوزى؟

من كه به گۆرانىيەكى شاد ئەمرم،

تۆ بۇ بە سروودى دلتهنگىي ئەمكوزى؟

من كه به شەكراوى ماچىك ئەمرم،

تۆ بۇ بە قاوەى تالى توورەيى ئەمكوزى؟

من كه به دلۆپىك ئاوى چاوەكانت ئەمرم،

بۇ لەنيو ئاگردانى بىزاريدا ئەمكوزى؟

من كه به شىعريكى رۆمانتيك ئەمرم،

تۆ بۇ بە قەسىدەى فىراق ئەمكوزى؟

من كه له نيو تەمى يادەوهرىيدا ئەمرم،

تۆ بۇ بە گريانى ئايندە ئەمكوزى؟

من كه له پىناوى جوانيتدا ئەمرم،

تۆ بۇ لە مەنفای ھەستەكانتا ئەمكوزى؟

من كه بۇ چركەيهك خوشى لهگهلتا ئەمرم،
بۇ له دەرياچەى به غەم و ناسۆردا ئەمكوزى؟
من كه بەشنەبايهكى رۆژھەلات ئەمرم،
تۆ بۇ به گېر و دوکەلى باشوور ئەمكوزى؟
من كه بۇ دیداریکت لهكۆلانى پەروانەكان ئەمرم،
تۆ بۇ به خنكاندى ئارەزووەكانم ئەمكوزى؟
من كه لەدەمى نووسىنى چامەى ئەشقا ئەمرم،
تۆ بۇ به دوايىن غەزەلى مائىئاوايى ئەمكوزى؟

ئەلمانىا - كۆلن

كەنار رووبارى راین - يونى ۲۰۱۷

دەستنوو سیکی کۆنی عیشق ستیقان شەمزینی